

Jaarverslag 2017

Onderwijsstichting Esprit

Onderwijsstichting Esprit

Statutair gevestigd te Amsterdam

Adres	Prinses Irenestraat 59 1077 WV Amsterdam
Telefoon	020 585 48 11
Contact	B. Elemans, Directeur Bedrijfsvoering
Email	b.elemans@cb.espritscholen.nl
Website	www.espritscholen.nl

Inhoud

Voorwoord	4
1 Bestuursverslag	5
1.1 Missie, Visie en Integriteit	5
1.2 Organisatie	5
1.3 Governance	8
1.4 Verslag van de Raad van Toezicht	9
1.5 Verslag van de GMR	15
1.6 Activiteiten en samenwerkingsverbanden gedurende het verslagjaar.....	17
1.7 Verslag regeling kwaliteit voortgezet onderwijs regeling prestatiebox.....	21
1.8 Financiële positie en resultaten in 2017	26
1.9 Begroting 2018	34
1.10 Continuïteitsparagraaf.....	35
1.11 Toekomstige ontwikkelingen	39
2 Jaarrekening	47
2.1 Balans per 31-12 (na voorgestelde resultaat bestemming)	47
2.2 Staat van Baten en Lasten	48
2.3 Kasstroomoverzicht 2017	49
2.4 Grondslagen	50
2.5 Toelichting op de balans en de staat van baten en lasten	57
2.6 Toelichting op de posten van baten en lasten	64
3 Overige gegevens	71
3.1 Controleverklaring.....	71
3.2 statutaire verdeling resultaat	71
3.3 Gebeurtenissen na balansdatum	71

Voorwoord

Alles bij Esprit Scholen staat in het teken van onderwijs. Wij beschouwen het als een opdracht om hoogwaardig onderwijs te bieden in een optimale leeromgeving, om jonge mensen voor te bereiden op vervolgonderwijs en volwaardige deelname aan de samenleving. Dit lukt ons alleen met betrokkenheid van bekwame medewerkers, leerlingen en ouders. Al onze activiteiten zijn erop gericht het onderwijs zo optimaal mogelijk te ondersteunen.

2017 was voor Esprit Scholen opnieuw een hectisch en bijzonder onderwijsinhoudelijk jaar. Onze scholen staan voor de opdracht om in de Amsterdamse context les te geven aan al onze verschillende doelgroepen van leerlingen. Zowel in het basisonderwijs, voortgezet onderwijs en internationaal onderwijs. Er is hard gewerkt aan kwaliteitsbeleid, internationalisering, HR-beleid en innovatie.

In 2017 heeft Esprit Scholen het onderwijsmanifest herijkt. Het nieuwe onderwijsmanifest is de vertaling van de strategische ambities van Esprit Scholen voor de jaren 2018-2022. Het Onderwijsmanifest geeft op hoofdlijnen weer wat Esprit Scholen wil betekenen voor onze leerlingen in en rond Amsterdam, voor hun ouders en onze medewerkers. Kortom: wat wij belangrijk vinden en hoe we ons onderscheiden.

Esprit Scholen heeft het jaar 2017 afgesloten met een positief exploitatieresultaat van € 782.528. De positieve financiële trend van de afgelopen jaren is voortgezet in 2017. Het eigen vermogen per 31 december 2017 bedroeg € 14.685.537. We zijn erin geslaagd om te investeren in nieuwe innovaties en het weerstandsvermogen binnen de gehanteerde normen van de inspectie te houden. Tot slot is in 2017 de financiële taakstelling bij het Berlage Lyceum succesvol afgerond.

In de meerjarenbegroting 2018-2020 zijn de resultaten inclusief de inzet van bestemmingsreserves in evenwicht. De afgelopen jaren heeft Esprit Scholen een focus gehad op de financiële prestaties. Voor de komende jaren blijft het scherp sturen op de begroting nog steeds van groot belang, gelet op alle externe en interne verwachte ontwikkelingen.

In 2017 zijn de belangrijke risico's in kaart gebracht en zijn er beheersmaatregelen benoemd en voor zover mogelijk gekwantificeerd. Naar aanleiding hiervan zijn er noodzakelijke maatregelen getroffen en acties ondernomen. Op basis van de gemaakte inschattingen en de gehanteerde uitgangspunten zijn de getroffen maatregelen voldoende om de risico's op te vangen.

In dit jaarverslag vindt u onze verantwoording middels het bestuursverslag 2017, het verslag van de Raad van Toezicht, de jaarrekening 2017, overige gegevens en de toelichting daarop. De jaarstukken zijn goedgekeurd op 15 juni 2018 door de Raad van Toezicht.

Amsterdam, 15 juni 2018.

Ruth Kervezee

Voorzitter College van Bestuur

Percy Henry

Lid College van Bestuur

1 Bestuursverslag

1.1 Missie, Visie en Integriteit

Onderwijsmanifest

Esprit beschikt over een onderwijsmanifest 2013-2017. Dit vormt de basis voor de schoolplannen. Hieronder zijn enkele citaten uit dit onderwijsmanifest met betrekking tot Missie, Visie en Integriteit opgenomen.

Missie

Uitgangspunt bij alles wat Esprit Scholen doet en besluit is de betekenis van ons handelen voor onze leerlingen. Wij beschouwen het als onze opdracht om hoogwaardig onderwijs te bieden in een optimale leeromgeving, om jonge mensen voor te bereiden op vervolgonderwijs en een volwaardige deelname aan de samenleving.

Visie

Leren vindt op verschillende manieren en overal plaats. Thuis, buiten en vooral op school. Leren houdt niet op na school, maar gaat een leven lang door. Iedere leerling is anders, leert anders en leert andere dingen. Uitgangspunt bij het ontwerpen van leeromgevingen is in de eerste plaats dat de leerling actief kennis en inzicht opdoet in interactie met de omgeving. Esprit Scholen vindt het belangrijk dat het leren zoveel mogelijk plaatsvindt in een aan de werkelijkheid ontleende context. Docenten in de klas staan aan het roer en in de wind. Uitvoering, ontwikkeling en onderzoek van het onderwijs vinden plaats op de plek waar geleerd wordt. Waar de interactie tussen leerling en docent plaatsvindt en waar de kwaliteit van ons onderwijs bepaald wordt. Wij streven naar een leer- en werkomgeving die voor alle betrokkenen attractief, grijpbaar en betekenisvol is. De sterkste organisatie en de beste resultaten ontstaan vanuit het maximaal ontwikkelen van de talenten van mensen.

Integriteit

Wij doen ons werk integer en zorgvuldig. We gedragen ons naar de wetten en regels die op onze onderwijssector van toepassing zijn en doen ons uiterste best ons vak en sector in ere te houden. Met 6 pijlers als motiverende en morele basis, kennen en nemen we verantwoordelijkheid voor onze rol en leveren we onze bijdrage aan de Amsterdamse samenleving.

Het onderwijsmanifest kent 6 pijlers namelijk:

- Kwalitatief hoogwaardig onderwijs
- Internationalisering
- School in verbinding met de omgeving
- Werkgeverschap en werknemerschap
- Onderwijskundig leiderschap
- Rekenschap en integriteit

1.2 Organisatie

Esprit Scholen bestaat uit twaalf scholen met een gevarieerd onderwijsaanbod van primair en voortgezet onderwijs, van praktijkonderwijs tot en met gymnasium, met internationaal onderwijs, tweetalig havo en vwo. Esprit Scholen heeft 7.272 leerlingen per 1 oktober 2017.

Esprit wordt bestuurd door een College van Bestuur (CvB) dat bestaat uit een voorzitter en een lid van het CvB.

Het College van Bestuur is een collegiaal bestuur. Samen is het bestuur eindverantwoordelijk voor Esprit Scholen en legt daarover verantwoording af aan de Raad van Toezicht.

De voorzitter van het College van Bestuur, mevrouw Ruth Kervezee, is verantwoordelijk voor Financiën, Vastgoed, Internationalisering, Opleidingschool en Communicatie & PR. Uit hoofde van haar functie is zij bestuurder van het OSVO, voorzitter van het Samenwerkingsverband VO Amsterdam-Diemen, bestuurder van de VO-raad en lid Veldadviesraad van de bachelor en masteropleidingen Pedagogische en Onderwijswetenschappen van de Universiteit van Amsterdam.

Het lid van het College van Bestuur, de heer Percy Henry is verantwoordelijk voor HRM, Kwaliteitsbeleid, ICT. Het College van Bestuur is in gezamenlijkheid verantwoordelijk voor Onderwijs, Passend Onderwijs en Innovatie. Uit hoofde van zijn functie is hij bestuurder van Breedbandnetwerk Onderwijs Amsterdam (BOA) en bestuurder van het samenwerkingsverband Waterland.

De voorzitter van het College van Bestuur had in 2017 de volgende nevenfuncties:

- Commissaris bij Woonstichting De Key (lid van de auditcommissie)
- Lid Adviesraad Nuffic.

Het lid van het College van het Bestuur had in 2017 geen nevenfuncties.

Esprit is lid van de volgende samenwerkingsverbanden:

- Breed bestuurlijk overleg Amsterdam voor het PO (BBO);
- De vereniging van schoolbesturen in het Amsterdamse voortgezet onderwijs (OSVO);
- Samenwerkingsverband PO Amsterdam-Diemen;
- Samenwerkingsverband VO Amsterdam-Diemen;
- Samenwerkingsverband Zaanstreek en Waterland;
- Samenwerking met ROC van Amsterdam;
- Samenwerking met Hogeschool van Amsterdam;
- Samenwerking met Universiteit van Amsterdam;
- Samenwerking met Stichting Openbaar Basisonderwijs Westelijke Tuinsteden;
- De vereniging van scholen in het primair onderwijs (PO-raad);
- De vereniging van scholen in het voortgezet onderwijs (VO-raad).

De 12 scholen zijn verdeeld onder de twee leden van het CvB voor de directe aansturing. De scholen worden geleid door directeuren die een bestuurlijk mandaat hebben dat is uitgewerkt in het managementstatuut van Esprit.

Ter ondersteuning van de scholen is er een Centraal Bureau waar functionele diensten zijn ingericht op het gebied van Control, HRM, Financiën, Vastgoed.

Tot de staf van het College van Bestuur behoren het bestuurssecretariaat, Control, strategisch HRM en de juridisch adviseur.

Onder Onderwijsstichting Esprit gevestigd te Amsterdam (Esprit Scholen) – bestuursnummer bevoegd gezag 40586 - ressorteren in 2017 de volgende scholen met daarbij tevens de leerlingenaantallen weergegeven:

Voortgezet Onderwijs		1-10-17	1-10-16	1-10-15	1-10-14	1-10-13
17YS	Mundus College (voorheen Nova)	945	935	950	1025	1129
17YS	Berlage Lyceum	1095	1117	1138	1173	1265
17YS	Denise-Voortgezet Onderwijs	235	213	154	115	0
17YS	Marcanti College	626	645	661	673	710
17YS	Cartesius 2	202	89	0	0	0
17YS	Cartesius Lyceum	760	801	818	772	753
17YS	AICS-Voortgezet Onderwijs	468	464	439	411	376
30GC	4e Gymnasium	835	780	761	756	738
totaal VO		5166	5044	4921	4925	4971
Primair Onderwijs:						
24TC	AICS-Primair Onderwijs	725	646	544	533	481
24TC	Europaschool	338	302	290	276	239
24NT	Eilanden	258	252	262	263	275
03PS	Montessorischool Landsmeer	230	228	226	224	226
24TC	Denise -Primair Onderwijs	119	114	98	27	0
08CA	WSV	436	436	437	421	430
totaal PO		2106	1978	1857	1744	1651
Totaal		7272	7022	6778	6669	6622

Het aantal leerlingen per 1-10-2017 is gebaseerd op de begroting van 2018. Het aantal leerlingen m.b.t andere jaren is gebaseerd op de definitieve beschikking.

De Nieuwe Internationale School Esprit (Denise) is per 1 augustus 2014 gestart. De Nieuwe Internationale School Esprit richt zich op internationaal georiënteerd onderwijs voor nieuwkomers en Nederlandse leerlingen die internationaal onderwijs willen volgen.

Denise (onderdeel voortgezet onderwijs) is een zelfstandige nevenvestiging (brinnummer 17YS) sinds 1 augustus 2015. Denise (onderdeel primair onderwijs) is formeel onderdeel van de Europaschool. Op 1 augustus 2017 heeft Denise (onderdeel primair onderwijs) een eigen brinnummer gekregen.

AICS is een afkorting van "Amsterdam International Community School"; de Primary School betreft Internationaal Georiënteerd Basis Onderwijs (IGBO) en is formeel onderdeel van de Europaschool. De Secondary School betreft Internationaal Georiënteerd Voortgezet Onderwijs (IGVO) en is een zelfstandig nevenvestiging (brinnummer 17YS) sinds 1 augustus 2015.

Per 1 augustus 2016 is Esprit van start gegaan met de AICS Satellite met 4 PO klassen op de nieuwe locatie aan de A.J. Ernststraat 130 in Amsterdam.

Cartesius 2 is gestart op 1 augustus 2016. Cartesius 2 is een tijdelijk nevenvestiging van het Cartesius Lyceum.

Organogram

Verbonden partijen

Aan Esprit is een aantal organisatie gelieerd zoals boekenfondsen, steunfondsen en rechtsvoorgangers van scholen. Deze betreffen:

- Stichting Leermiddelen en Activiteiten Vestiging Berlage;
- Stichting Mr. Dr. Spaander-Fonds;
- Stichting Montessori Basisschool de Westelijke Eilanden;
- Watergraafmeerse Schoolvereniging;
- Stichting Boeken- en Leermiddelenfonds Esprit Scholengroep Vestiging Marcanti;
- Vereniging van Eigenaars de Bickershoek;
- Stichting Kind & Muziek Landsmeer.

Op basis van de statuten van bovenstaande gelieerde stichtingen is geen daarvan consolidatie plichtig omdat er geen sprake is van beslissende zeggenschap door Onderwijsstichting Esprit. Voor zover een stichting vermogen heeft wordt het vermogen in de komende jaren afgebouwd om uiteindelijk tot opheffing van de stichting over te gaan.

1.3 Governance

Esprit Scholen heeft een Raad van Toezicht en een College van Bestuur. Het College van Bestuur bestaat uit twee bestuurders. Er is een duidelijke scheiding tussen bestuur en toezicht. Esprit Scholen houdt zich aan de code goed bestuur van de VO-raad en de PO-raad. Aan het toezicht wordt door de Raad van Toezicht van Esprit Scholen op de volgende wijze invulling gegeven: voorop staat het uitgangspunt dat de Raad van Toezicht er op moet kunnen vertrouwen dat zij tijdig en volledig wordt geïnformeerd door het College van Bestuur over alle zaken die relevant zijn voor het goed uitoefenen van de toezichthoudende taken. Daarnaast zijn de kaders voor de invulling van het toezicht: de statuten, het reglement van de Raad van Toezicht, het reglement van het College van Bestuur en het managementstatuut die de bevoegdheden regelt van de schoolleiders.

Esprit Scholen heeft voorts een reglement Auditcommissie, een reglement voor de commissie Kwaliteit, Onderwijs en Governance (KOG), reglement Remuneratiecommissie, een klokkenluidersregeling en een integriteitscode.

Cruciaal is het uitgangspunt dat het College van Bestuur bestuurt en dat de Raad van Toezicht toezicht houdt. Naast het toezicht houden, heeft de Raad van Toezicht nog twee andere rollen, namelijk de rol van werkgever en de rol van klankbord/adviseur van het College van Bestuur.

Buiten de informatievoorziening vanuit het College van Bestuur beschikt de Raad van Toezicht over de volgende bronnen van informatievoorziening als aanvulling op de informatievoorziening van het College van Bestuur. Het gaat dan om de rapportages van en het gesprek met de accountant, de rapporten van en het gesprek met de Onderwijsinspectie, het structureel overleg met de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad, de informatie die de leden van de Raad van Toezicht opdoen tijdens individuele werkbezoeken aan de scholen, de gesprekken die tijdens de Raad van Toezicht vergaderingen worden gevoerd met uitgenodigde schooldirecteuren (in aanwezigheid van het bestuur) en de in het auditreglement opgenomen mogelijkheid voor het hoofd control om indien nodig rechtstreeks met de Raad van Toezicht overleg te voeren. Tevens zijn er gesprekken die de remuneratiecommissie in het kader van de beoordeling van het College van Bestuur voert met schoolleiders, de voorzitters van de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad en met vertegenwoordigers van de staf (=Centraal Bureau).

Jaarlijks neemt de Raad van Toezicht tijd voor een zelfevaluatie en staat zij stil bij het aftredings-/benoemingsschema en de profielen van haar leden. De jaarlijkse zelfevaluatie heeft plaatsgevonden in oktober 2017.

Het College van Bestuur heeft een zelfevaluatie CvB uitgevoerd in april 2017 en heeft in juni 2017 deelgenomen aan een landelijke bestuurlijke visitatie. De gesprekken, in het kader van de landelijke bestuurlijke visitatie, zijn goed verlopen en gaven een consistent en positief beeld van de gang van zaken binnen Esprit Scholen.

1.4 Verslag van de Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht is in 2017 vijfmaal in vergadering bij elkaar gekomen, waarbij het College van Bestuur viermaal aanwezig was. De vergaderingen vonden plaats op een van de Esprit Scholen en startten met een presentatie van de desbetreffende schoolleider.

In alle vergaderingen is uitgebreid stil gestaan bij de kwaliteit van het onderwijs, de financiën, governance, de algemene gang van zaken bij Esprit Scholen, de externe ontwikkelingen en de samenwerking in Amsterdam. Daarnaast hebben de volgende onderwerpen speciaal aandacht gehad:

- De herijking van het onderwijsmanifest.
- Het werkplan CvB en de nieuwe verantwoordingsstructuur CvB.
- Kwaliteitsbeleid van Esprit Scholen.
- De landelijke bestuurlijke visitatie en de zelfevaluatie CvB.
- Managementletter 2016 en het jaarverslag 2016.
- Begroting 2018 en meerjarenbegroting 2018-2020 met een doorkijk naar 2022.
- Verkenningen m.b.t. mogelijke bestuurlijke allianties.
- Beëindiging samenwerking Esprit- OSZG.
- Medewerkersonderzoek.
- Governance en Esprit reglementen.
- Mogelijke fusie Esprit Scholen met basisschool 'De Verwondering'.

Honorering Raad van Toezicht

De kosten van de Raad van Toezicht waren in 2017 € 103.892. Deze kosten hadden met name betrekking op de honorering (inclusief BTW) ad € 91.809. De overige kosten van individuele leden hebben betrekking op reiskosten en opleidingskosten. De Raad van Toezicht heeft ook als geheel onkosten gemaakt tot een bedrag van € 8.356 (inclusief BTW). Deze kosten hebben betrekking op advieskosten, lidmaatschap VTOI, kosten zelfevaluatie en de kosten van de strategiemiddag.

Naam	Functie	Bruto honorering incl. BTW	onkosten op jaarbasis	Totaal
Sandra Lutchman	Voorzitter Raad van Toezicht	19.209	2.409	21.617
Frans Roozen	Voorzitter Auditcommissie	12.705	0	12.705
Ellen Soerjatin	Voorzitter Remuneratiecommissie	11.798	0	11.798
Marc van der Meer	Voorzitter KOG	11.798	0	11.798
Jacinta Duttenhofer	Lid Raad van Toezicht	11.798	138	11.935
Mieke van den Berg	Lid Raad van Toezicht	12.705	0	12.705
Romain Rijk	Lid Raad van Toezicht	11.798	1.181	12.979
Raad van Toezicht			8.356	8.356
Totaal		91.809	12.084	103.892

Reguliere vergaderingen

In 2017 hebben de volgende vergaderingen van de Raad van Toezicht plaatsgevonden:

- **17 maart 2017** met als hoofdonderwerpen: de kwaliteit van het onderwijs bij Esprit Scholen, jaarverslag 2016 en inspectierapporten. Daarnaast zijn onder andere de volgende onderwerpen besproken: De uitkomsten van de landelijke bestuurlijk visitatie VO, het innovatietraject Spring High, samenwerking Esprit – VOvA, verzoek mogelijke aansluiting van basisschool 'De Verwondering bij Esprit Scholen en de stukken uit de auditcommissie en de commissie KOG (Kwaliteit, Onderwijs en Governance).
- **16 juni 2017** met als hoofdonderwerpen het jaarverslag 2016 en de jaarrekening 2016 in aanwezigheid van de accountant. De accountant heeft een goedkeurende verklaring afgegeven bij de jaarcijfers. In deze vergadering zijn het jaarverslag en de jaarrekening goedgekeurd door de Raad van Toezicht. Tevens zijn in deze vergadering de volgende onderwerpen besproken: de managementletter 2016, beëindiging samenwerking Esprit – OSZG, intentieverklaring samenwerking Esprit – VOvA, onderzoekstraject mogelijk aansluiting basisschool 'De Verwondering' bij Esprit Scholen en de stukken uit de auditcommissie en de commissie KOG (Kwaliteit, Onderwijs en Governance).
- **29 september 2017** strategiemiddag (zie hiervoor het onderdeel strategiemiddag).
- **1 december 2017** met als hoofdonderwerpen de herijking van het Onderwijsmanifest, de begroting 2018 en meerjarenbegroting 2018-2020. In deze vergadering zijn de begroting 2018 en de meerjarenbegroting 2018-2020 goedgekeurd door de Raad van Toezicht. Daarnaast zijn onder andere besproken: de update van het werkplan CvB 2017 en de nieuwe verantwoordingsstructuur CvB, het FER rapport inzake fusie Esprit Scholen en basisschool 'De Verwondering'.

Strategiemiddag

Het is inmiddels een goede gewoonte om in september een bijeenkomst te plannen die over de strategie van Esprit Scholen gaat. De Raad van Toezicht en het College van Bestuur bespreken en discussiëren dan over de strategische koers voor de komende jaren. Hoofdthema was de herijking van het Onderwijsmanifest. Tevens zijn in dit kader besproken de resultaten van het medewerkersonderzoek en het rapport van de landelijke bestuurlijke visitatie Esprit Scholen.

Auditcommissie

De Raad van Toezicht heeft uit haar midden een auditcommissie benoemd, bestaande uit twee leden: Frans Roozen (voorzitter auditcommissie) en Mieke van den Berg (lid auditcommissie). De auditcommissie is viermaal bij elkaar gekomen in 2017 in aanwezigheid van het College van Bestuur, Directeur Bedrijfsvoering (afhankelijk van de onderwerpen) en het hoofd control. Er is gesproken over de gang van zaken met betrekking tot de financiën van Esprit Scholen, met name of de organisatie financieel in control is. In 2017 zijn de volgende hoofdonderwerpen besproken: de begroting, de meerjarenbegroting en de jaarrekening 2016 (in aanwezigheid van de accountant). Daarnaast zijn onder andere de volgende onderwerpen aan de orde geweest:

- Mogelijke aansluiting van basisschool 'De Verwondering' bij Esprit Scholen.
- De managementletter 2016 en het accountantsverslag 2016.
- De Kaderbrief 2018-2020.
- De voortgangsrapportages met betrekking tot de financiële positie van het Berlage Lyceum.
- Onderwijshuisvesting (vastgoedregister en de bouw/verbouwprojecten).
- De financiële consequenties van uitgewerkte scenario's, specifieke financiële risico's, en aan scenario's en risico's gekoppelde maatregelen.
- Bouwtraject Cartesius 2.
- Overstappen van Esprit op schatkistbankieren.

Commissie KOG (Kwaliteit, Onderwijs, Governance)

De Raad van Toezicht heeft uit haar midden een commissie KOG benoemd, bestaande uit drie leden: Marc van der Meer (voorzitter commissie KOG), Jacinta Duttonhofer (lid commissie KOG) en Romain Rijk (lid commissie KOG). De commissie KOG is in 2017 viermaal bij elkaar gekomen in aanwezigheid van het College van Bestuur en de portefeuillehouder Kwaliteit (MT-lid). Er is met name gesproken over de kwaliteit van het onderwijs van Esprit Scholen, de onderwijsinnovaties en over governance. In 2017 zijn onder andere de volgende onderwerpen aan de orde geweest:

- Het actualiseren van de Esprit reglementen.
- De herijking van het Onderwijsmanifest
- Het werkplan CvB 2017 en de nieuwe verantwoordingsstructuur CvB.
- Businessplan Spring High.
- Ontwikkelingen in West met betrekking tot het onderwijs.
- Onderwijsinnovaties waaronder Cartesius 2 en Spring High.
- De rapporten van de Onderwijsinspectie
- Mogelijke aansluiting van basisschool 'De Verwondering' bij Esprit Scholen.
- Beëindiging samenwerking Esprit-OSZG
- Verkenningen m.b.t. een mogelijke bestuurlijk samenwerking Esprit-VOvA.
- Medewerkersonderzoek.

Remuneratiecommissie

De Raad van Toezicht heeft uit haar midden een remuneratiecommissie benoemd, bestaande uit twee leden: Ellen Soerjatin (voorzitter remuneratie-commissie) en Sandra Lutchman (lid remuneratiecommissie, tevens voorzitter Raad van Toezicht).

De Raad van Toezicht hanteert een jaarlijkse cyclus van beoordelingsgesprekken met het College van Bestuur. In 2017 heeft de Raad van Toezicht op voorstel van de remuneratiecommissie en na overleg met het College van Bestuur het beoordelingsproces aangepast met toevoeging van gesprekken met een vertegenwoordiging van het MT, de staf en de GMR om feedback op te halen over het functioneren van het CvB ten behoeve van de beoordelingsgesprekken met het CvB. Daarnaast heeft de Raad van Toezicht een aantal algemene beoordelingscriteria geformuleerd waarvan de prioritering jaarlijks in onderling overleg met het CvB wordt vastgesteld. De herziene procedure is vastgelegd in de remuneratieleidraad die de Raad van Toezicht op 1 december 2017 heeft vastgesteld.

Het beoordelingsproces 'nieuwe stijl' is in 2017 (terugkijkend over 2016) en in 2018 (terugkijkend over 2017) toegepast met handhaving van de structuur van het beoordelingsgesprek met het College van Bestuur: een plenair deel waarin met de beide bestuurders gezamenlijk wordt gesproken en een individueel gesprek met de afzonderlijke bestuurders. Van deze gesprekken zijn verslagen gemaakt. De Raad van Toezicht heeft zijn waardering uitgesproken voor de betrokkenheid en deskundigheid van het College van Bestuur en hun lef met betrekking tot innovatie. Ook positief is het unanieme beeld van een goed functionerend en goed samenwerkend College van Bestuur, dat zowel in- als extern de diversiteit aan stakeholders ruimte en support geeft voor optimale prestaties (intern) en weet te engageren en verbinden (extern). In het bijzonder drukke jaar 2017 (m.n. door de bouwprojecten) heeft het CvB haar aandachtsgebieden met zorg gekozen.

De Raad van Toezicht toetst jaarlijks of de bezoldiging van het College van Bestuur in lijn is met het bezoldigingskader bestaande uit de CAO Bestuurders VO, de Wet Normering Topinkomens (WNT), en de Regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren, waarin onder meer een klassenindeling met een sectoraal bezoldigingsmaximum voor topfunctionarissen in het VO ('OCW-norm') is vastgelegd. Het bezoldigingsmaximum voor 2017 is voor Esprit op basis van complexiteitsklasse E EUR 153.000. In 2017 is in onderling overleg met de voorzitter van het College van Bestuur afgesproken om met ingang van 2017 de bezoldiging vrijwillig in drie jaar af te bouwen om te bereiken dat de bezoldiging met ingang van 1 januari 2020 voldoet aan de OCW-norm. De Raad van Toezicht heeft vastgesteld dat in 2017 de eerste van de in totaal drie te realiseren afbouwstappen conform plan is uitgevoerd.

Samenvattend oordeel Raad van Toezicht

"Esprit Scholen zet zich in voor goed onderwijs voor alle leerlingen van de stad. De diversiteit van de scholen en de leerlingen maken het tot een complexe opdracht maar ook tot een uitdaging. Ook het afgelopen jaar is het aantal leerlingen gegroeid met als uitschieters de uitbreiding van DENISE en de groei van het internationale onderwijs bij de AICS. De verwachting is dat het aantal leerlingen ook in de komende jaren licht zal blijven toenemen. Het jaar 2017 is met een positief resultaat afgesloten.

Concluderend is de Raad van Toezicht tevreden over de gang van zaken met betrekking tot het onderwijs en de rol die Esprit speelt ten aanzien van innovatie in het onderwijs.

Voor alle Esprit scholen heeft de Onderwijsinspectie het sein op groen staan (op één afdeling op een school na) ; een beloning voor alle op kwaliteit gerichte inspanningen en voor de visie op onderwijs van Esprit.

In december is het nieuwe Onderwijsmanifest gereed gekomen waarmee de agenda en de strategische koers voor de periode 2018 – 2022 is vastgesteld".

De Raad van Toezicht bestond in **2017** uit de volgende personen:

Sandra Lutchman	Voorzitter van de Raad van Toezicht, tevens lid Remuneratiecommissie
Functie	Senior consultant Wesselo & Partners
Nevenbetrekkingen	Lid van het bestuur en voorzitter van de Adviesgroep van European Women on Boards, Brussel.
Mieke van den Berg	Lid van de Raad van Toezicht, tevens lid Auditcommissie
Functie	Lid Raad van Bestuur Woningstichting Eigen Haard
Nevenbetrekkingen (onbezoldigd)	Lid deelnemersraad Waarborgfonds Sociale Woningbouw; Boardmember European Federation for Living; Lid kandidaatstellingscommissie Aedes.
Jacinta Duttenhofer	Lid van de Raad van Toezicht op voordracht van de GMR, tevens lid Commissie Kwaliteit, Onderwijs en Governance (KOG)
Functie	Juridisch adviseur
Nevenbetrekkingen	Lid tevens vice-voorzitter Raad van Commissarissen Stichting Woondiensten Aarwoude; Voorzitter Klachtencommissie SVOAZ (Stichting Voortgezet Onderwijs Amsterdam Zuid); Onafhankelijke commissievoorzitter bij het Amsterdams Fonds voor de Kunst (AFK); Voorzitter van de Raad van Commissarissen van Gezinssupport.nu BV.
Marc van der Meer	Lid van de Raad van Toezicht, tevens voorzitter Commissie KOG Kwaliteit, Onderwijs en Governance KOG)
Functie	Bijzonder hoogleraar Onderwijsarbeidsmarkt aan de Tilburg Law School en het CAOP in Den Haag. Onafhankelijk wetenschappelijk adviseur voor de MBO-sector verbonden aan de Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB).
Nevenbetrekkingen	Lid van de Sociaaleconomische Raad Brabant; Lid van de Raad van Advies van Consortium Beroepsonderwijs; Lid van College van Advies van SVO; Voorzitter Nederlandse Vereniging van Arbeidsverhoudingen.
Romain Rijk	Lid van de Raad van Toezicht, tevens lid Commissie Kwaliteit, Onderwijs en Governance (KOG)
Functie	Oud-Voorzitter College van Bestuur Stichting Carmelcollege
Nevenbetrekkingen	Lid adviesraad Tias MME MPM; Lid adviesraad RCEC.
Frans Roozen	Lid van de Raad van Toezicht, tevens vice voorzitter en voorzitter Auditcommissie.
Functie	Hoogleraar Vrije Universiteit Amsterdam en voorzitter VU Center for Executive Education.
Nevenbetrekkingen	Lid Raad van Advies Vereniging Register Controllers.
Ellen Soerjatin	Lid Raad van Toezicht, tevens voorzitter Remuneratiecommissie
Functie	Advocaat/partner bij Evers Soerjatin
Nevenbetrekkingen	Lid Hof van Discipline (appèlrechter tuchtrecht); Lid Raad van Toezicht Petrobras Compensation Foundation.

Rooster van aftreden leden Raad van Toezicht Onderwijsstichting Esprit

	Naam	Functie	Aanvang zittingsperiode	Einde 1e termijn op:	Einde 2 ^e termijn op:
1.	Mieke van den Berg	Lid Raad van Toezicht, tevens lid Auditcommissie per 25/09/2015	25/09/2015	25/09/2019	25/09/2023
2.	Jacinta Duttenhofer	Lid Raad van Toezicht, tevens lid Commissie Kwaliteit, Onderwijs en Governance (KOG) per 01/12/2014. Bekleedt vanaf 16/05/2014 tevens de 'GMR-Stoel'	16/05/2014	16/05/2018	16/05/2022
3.	Sandra Lutchman	Lid Raad van Toezicht, tevens voorzitter Raad van Toezicht per 01/01/2015 en lid Remuneratiecommissie per 01/01/2015.	16/05/2014	16/05/2018	16/05/2022
4.	Marc van der Meer	Lid Raad van Toezicht, tevens lid Commissie Kwaliteit, Onderwijs en Governance (KOG) per 01/01/2016. Per 01/05/2016 voorzitter Commissie KOG.	01/01/2016	01/01/2020	01/01/2024
5.	Romain Rijk	Lid Raad van Toezicht, tevens lid Commissie Kwaliteit, Onderwijs en Governance (KOG) per 01/12/2016.	01/12/2016	01/12/2020	01/12/2024
6.	Frans Roozen	Lid Raad van Toezicht, tevens lid Auditcommissie per 01/06/2012. Voorzitter Auditcommissie per 01/01/2015 en vice voorzitter per 01/06/2016.	01/06/2012	01/06/2016	01/06/2020

7.	Ellen Soerjatin	Lid Raad van Toezicht, tevens voorzitter Remuneratiecommissie per 01/01/2015	01/01/2015	01/01/2019	01/01/2023
----	-----------------	---	------------	------------	------------

De leden van de Raad van Toezicht zijn voor de periode van 4 jaar benoemd met de mogelijkheid om de zittingsperiode eenmaal voor de periode van 4 jaar te verlengen. Na de maximale zittingsperiode van 8 jaar is herbenoeming niet meer mogelijk.

1.5 Verslag van de GMR

De Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR) is in 2017 twaalf keer bijeen geweest, waarvan zes keer samen met het College van Bestuur. In het kader van Good Governance is er tevens een geslaagde bijeenkomst geweest met de Raad van Toezicht, met als thema's het Onderwijsmanifest en het medewerkersonderzoek. Een lid van de Raad van Toezicht bezoekt regelmatig de vergadering van de GMR. De samenwerking tussen GMR en CvB, alsmede GMR en RvT is in 2017 opnieuw goed geweest. Tot slot is er een twee avonden durende scholing verzorgd door de Algemene Onderwijsbond (AOB) aan de GMR. Hierbij waren veel nieuwe leden aanwezig, waaronder ook veel leerlingen. Verder heeft hoofd control van Esprit een cursus 'lezen van de begroting' verzorgd voor alle leden van de GMR. Dit werd door de leden zeer gewaardeerd en als zeer zinvol bestempeld.

De agenda van de GMR-vergaderingen wordt opgesteld door het Dagelijks Bestuur van de GMR en het College van Bestuur. Gebruikelijk vindt twee weken later na het opstellen van de agenda, de GMR-CvB vergadering plaats die op haar beurt twee weken later wordt gevolgd door de onderlinge GMR-vergadering waarin de besluiten worden genomen.

De GMR werkt nog steeds met deelcommissies, dit heeft tot gevolg dat er tijdens de vergaderingen efficiënt en doelgericht aandacht aan de agendapunten kan worden geschonken. Werken in deelcommissies heeft als neveneffect dat GMR-leden elkaar en elkaars school beter leren kennen, waardoor er geïnspireerd wordt samengewerkt.

De deelcommissies in 2017 zijn:

- Financiën
- HR
- Onderwijs
- Duurzaamheid

Commissie financiën:

- Bestemmingsreserve 2017 (positief advies)
- Begroting 2018 (positief advies)
- Meerjarenbegroting 2018-2020 (positief advies)
- Kaderbrief (positief advies)
- Maandelijkse Financiële rapportages

Commissie HR:

- Secundaire arbeidsvoorwaarden WKR (instemming)
- Verzuimprotocol (instemming)
- Wijziging Arboret (instemming)
- Keuze preventiemedewerker (instemming)
- Aanpassing integriteitscode (instemming)
- Klokkeluidersregeling (instemming)
- Medewerkersonderzoek
- Inductieprogramma startende docenten
- Taal naar keuze
- Bestuursformatieplan 2017
- RI&E
- Strategische HR agenda inzake lerarentekort
- Fit naar de Finish

Commissie Onderwijs:

- Herijking Onderwijsmanifest 2018-2022 (positief advies)

Commissie Duurzaamheid:

- Aanpassingen werkplan inzake duurzaamheid
- Gezonde kantines

Algemene agendapunten:

- Beëindiging 'Status Aparte' 4e Gymnasium (positief advies)
- Vakantieregeling (positief advies)
- Intentieverklaring bestuurlijke aansluiting basisschool 'de Verwondering' in Monnickendam (instemming)
- BAC benoeming rector Cartesius 2 (instemming)
- Werkplan CvB
- Jaarverslag externe vertrouwenspersoon
- Leerlingenraden op scholen
- Bestuurlijke visitatie
- Voortgang Eigen Risicodragerschap PO WGA-flex
- ICT analyse
- De huisvesting van Esprit in algemene zin: verbouwing Mondriaangebouw (Denise), aanzet verbouwing pand voor Cartesius-2, Verbouwing entree-hal Mundus-College, aanzet aanpassingen gebouw Berlage-Lyceum
- Loting & Matching procedure

In het voorjaar van 2017 werd de GMR opgeschrikt door de ziekte en het overlijden van de voorzitter van de GMR-PO, die veel voor de GMR heeft betekend.

In juni 2017 is de ambtelijk secretaris met pensioen gegaan. Wij hebben feestelijk afscheid genomen en we zijn haar veel dank verschuldigd voor haar jarenlange inzet.

Nadere informatie over de behandelde onderwerpen is te vinden in de notulen onder 'Medezeggenschap' op de Esprit website.

1.6 Activiteiten en samenwerkingsverbanden gedurende het verslagjaar.

1.6.1 Internationalisering

Esprit Scholen maakt zich sterk voor multicultureel, dynamisch en internationaal onderwijs en streeft naar verdere internationalisering van haar onderwijsaanbod. Onder „internationalisering“ wordt in dit verband het volgende verstaan:

- Inrichting van het onderwijs op zodanige wijze dat leerlingen van Esprit Scholen internationaal georiënteerd (“internationally minded”) worden. Dit maakt het mogelijk dat zij zich in hun verdere ontwikkeling en loopbaan wereldburger voelen en zich als zodanig kunnen gedragen. Dit bevorderen wij door een breed aanbod aan talen en het aanleren van interculturele kennis en vaardigheden. Diversiteit zien als meerwaarde van onze samenleving en je thuis voelen in de wereld.
- Inrichting van het onderwijs op basis van erkende en gewaardeerde verschillen in cultuur, nationaliteit en herkomst tussen leerlingen en medewerkers. Esprit Scholen richt zich vanuit zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid op alle in Amsterdam (en directe omgeving) gevestigde leerlingen van 4 tot circa 18 jaar oud. Esprit Scholen biedt wel een gedifferentieerd aanbod dat aansluit bij de specifieke behoeften en wensen van verschillende groepen. Op grond van het beleidsplan internationalisering zijn de scholen stap voor stap bezig om het onderwijs te internationaliseren. Dit is terug te vinden in de meerjarenplannen en de activiteitenplannen van de verschillende scholen. Het gaat hierbij o.a. over het aanbieden van meer talen ook op jonge leeftijd. We hebben hiertoe ook een Esprit breed programma opgezet “Taal naar Keuze”. Op deze manier is het mogelijk om meer talen aan te bieden en de ontmoeting tussen leerlingen van de verschillende scholen te organiseren. Het aanbieden van meer internationaal georiënteerde curricula als TTO, IMYC, IPC, MYP en DP.

De Nieuwe Internationale School Esprit (DENISE) groeit hard door. DENISE heeft een locatie toegewezen gekregen die na verbouwing de sterke groei van de school kan faciliteren.

In deze school is de voormalige ISK (VO) en een nieuw instroompunt voor nieuwkomers (PO) geïntegreerd. De leerlingen krijgen een intensief taalprogramma aangeboden en kunnen vervolgens kiezen uit instroom in het regulier onderwijs of een internationaal onderwijsprogramma op de school zelf. In 2017 hebben de eerste leerlingen uit die stroom de overstap gemaakt naar het Diploma programma van de AICS. Inmiddels zijn de voorbereidingen getroffen om zelf het DP programma aan te gaan bieden.

De AICS krijgt nieuwbouw en heeft inmiddels het definitief ontwerp afgerond. De school groeit nog steeds zowel in het hoofdgebouw als op de AICS Satellite. Inmiddels is het besluit gevallen dat er een tweede vestiging zal komen in Amsterdam Zuid Oost. De eerste groepen zullen vermoedelijk eind 2018 al opgevangen gaan worden in Zuid Oost in afwachting van de definitieve huisvesting in het zgn. “Zandkasteel”.

Esprit Scholen biedt scholing aan voor alle medewerkers om het werken in een internationale context mogelijk te maken, voorbeelden daarvan zijn de cursussen Engels en didaktiek die worden aangeboden. Daarnaast worden er seminars en lezingen aangeboden die te maken hebben met

internationalisering. Op de AICS worden IBO cluster workshops en seminars verzorgd voor alle internationale scholen in Nederland.

1.6.2 Samenwerkingsverbanden

Esprit Scholen had in het verslagjaar de volgende externe bestuurlijke samenwerkingsverbanden:

- Vereniging OSVO: de vereniging OSVO is een vereniging van vertegenwoordigers van schoolbesturen in het Amsterdamse voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs. De vereniging heeft een gekozen bestuur met een onafhankelijke voorzitter.
- Samenwerkingsverband VO Amsterdam-Diemen: Esprit Scholen is lid van dit samenwerkingsverband en de voorzitter van het College van het Bestuur van Esprit Scholen is lid van het bestuur c.q. voorzitter van het bestuur van het Samenwerkingsverband.
- Breed Bestuurlijk Overleg (BBO): dit is het bestuurlijk overleg van de Amsterdamse scholen voor het primair onderwijs.
- Convenant met het ROC van Amsterdam: Esprit Scholen en het ROC van Amsterdam hebben een meerjarig convenant gesloten om de samenwerking en de doorlopende leerroutes in de praktijk te realiseren.
- Academische Opleidingschool: dit is een samenwerkingsverband tussen de Esprit PO-scholen, Universiteit van Amsterdam en Hogeschool van Amsterdam om studenten op te leiden.
- Opleiden met Esprit: dit is een samenwerking tussen Esprit Scholen, Hogeschool van Amsterdam en Universiteit van Amsterdam om studenten op te leiden.
- Samenwerkingsverband Zaanstreek en Waterland.
- Samenwerkingsverband PO Amsterdam-Diemen.
- Esprit scholen is een samenwerking aangegaan met Stichting Openbaar Basisonderwijs Westelijke Tuinsteden om onderwijs te geven aan Leerlingen uit de bovenbouw van het PO en onderbouw VO (Spring High / Tiener College).
- De vereniging van scholen in het primair onderwijs (PO-raad);
- De vereniging van scholen in het voortgezet onderwijs (VO-raad).

1.6.3 Klachten

Interne (klacht)zaken – Externe (klacht)zaken en klachten ingediend bij de landelijke Klachtencommissie Onderwijs (LKC) 2017

jaartotaal 2017

In totaal is 52 keer gevraagd om een uitspraak bij een verschil van mening:

21x een interne zaak: 7x gegrond, 3x minnelijk geschikt, 11x ongegrond,

31x een externe zaak: 7x gegrond, 2x minnelijk geschikt, 8x ongegrond, 14x overig (ingetrokken/nog in behandeling)

In vergelijking met het vorig jaar 2016 is het aantal klachten licht vermeerderd. In totaal van 46 naar 52. Het aantal zaken intern ging van 31 naar 21. Het aantal zaken extern van 15 naar 31.

In 2015 werd ter vergelijking een totaal aantal klachten opgetekend van 53 (34 intern/19 extern)

Uitgesplitst naar groep:

27x door ouders/leerlingen: 7x gegrond, 1x minnelijk geschikt, 17x ongegrond, 2x ingetrokken

2x door medewerkers: 1x gegrond, 1x geschikt.

1x door een derde: 1x minnelijk geschikt

22x door Esprit: 6x gegrond, 2x minnelijk geschikt, 2x ongegrond, 12x overig (nog in behandeling).

Toelichting interne zaken

In een interne zaak neemt het bestuur na zorgvuldig onderzoek een beslissing in de aangedragen klacht.

Uitgesplitst naar soort:

Soort	Leerlingen/ouders derden	Personeel	Totaal
Administratie/Loting/Matching/Aanmelding/ Toelating	5	0	5
Optreden school/docent CAO zaken	3	2	5
Lessen/Cijfers/Communicatie/Bijdragen	6	0	6
Overplaatsing /Schorsing/verwijdering	5	0	5
Totaal	19	2	21

Toelichting externe zaken

In een externe zaak geven externe en onafhankelijke deskundigen een oordeel over een voorgelegde Espritzaak. De klachtenprocedure bij de Landelijke Klachtencommissie (LKC) en de Geschillen Commissie Passend Onderwijs zijn vanwege het 'externe oordeel' ook extern geplaatst. Klachten worden door Esprit Scholen beschouwd als waardevolle signalen en als een waardevolle bijdrage aan het verbeteren van de algemene gang van zaken.

Uitgesplitst naar soort:

Soort	Leerlingen/o uders	Personeel	Esprit	Totaal
Klachten LKC	2	0	0	2
Geschillen Commissie Passend Onderwijs	0	0	0	0
Loting/Matching - OSVO	7	0	0	7
Overige juridische procedures – onder de rechter	0	0	14	14
Procedure UWV	0	0	4	4
Procedure Gem. Amsterdam	0	0	4	4
TOTAAL	9	0	22	31

Het aantal klachten ingediend door ouders en leerlingen bij de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs is de afgelopen jaren aanzienlijk gedaald – van 18 in 2014 naar 7 in 2015 naar 1 (door ouders ingetrokken klacht) in 2016.

Ter vergelijking:

in 2011: 7 Espritklachten – landelijk 153
in 2012: 11 Espritklachten - landelijk 173
in 2013: 4 Espritklachten - landelijk 194
In 2014: 18 Espritklachten - landelijk 212
In 2015: 7 Espritklachten – landelijk 227
In 2016: 1 Espritklacht - landelijk 230

1.6.4 Duurzaamheid

Voor Esprit is duurzaamheid steeds belangrijker geworden. In onze rol als onderwijsinstelling werken we aan de bewustmaking van onze leerlingen en in onze bedrijfsvoering maken we steeds duurzamer keuzes.

We sluiten ons aan bij de definitie zoals deze is gedefinieerd door de World Commission on environment and Development van de Verenigde Naties in het rapport “Our Common future”: “Duurzame ontwikkeling is de ontwikkeling die aansluit op de behoeften van het heden zonder het vermogen van de toekomstige generaties om in hun eigen behoeften te voorzien in gevaar te brengen”

Kortom, duurzaam kijkt naar de huidige behoefte die de mensen op de aarde hebben en hoe dit in de toekomst ontwikkeld kan worden zonder dat de mensen, het milieu of de economie in gevaar komen.

Vanuit deze gedachten zijn er doelen gesteld.

De [Sustainable Development Goals van de Verenigde Naties](#) zijn de doelstellingen die de wereld zich stelt richting 2030 om aan duurzame ontwikkeling te werken. De 17 hoofddoelstellingen en 169 subdoelstellingen vormen het belangrijkste internationaal duurzaamheidskader voor de komende 15 jaar.

In deze doelen zitten veel aanknopingspunten voor de scholen.

Het onderwijsprogramma

Bewustmaking, leren doen en laten zien dat iedereen kan bijdragen. Veel scholen hebben hier al invulling aan gegeven. Dat gebeurt op vakgebieden afhankelijk van de docent. In projecten en speciale programma's. Het programma Eco-scholen sluit hier goed bij.

De huisvesting

Bij de bouw en verbouw van onze scholen proberen we veel duurzaamheidsdoelen te bereiken. Energiezuinig (isolatie, verwarmingssystemen, LED verlichting), aardgasvrij, zelf energie opwekken (zonnecollectoren, WKO), rainproof (grijswater circuit, groene daken), circulaire bouw. Natuurinclusief bouwen (vergroting van de biodiversiteit), groene schoolpleinen zijn deze duurzaamheidsdoelen.

De bedrijfsvoering

Esprit maakt duurzame keuzes op het gebied van: Afvalstromen, recycling, circulaire inrichting en inkoop.

De gezonde schoolkantine

Een gezonde schoolkantine is in onze ogen een plek waar jongeren makkelijk gezondere keuzes maken. Wat je aanbiedt en de manier waarop je eten aanbiedt heeft namelijk altijd effect op de keuzes van de leerlingen. En dat kan richting gezond en richting ongezond. Verschillende Espritscholen doen hier aan mee.

Personeel en organisatie

Esprit stimuleert het fietsgebruik, gezonde voeding, sport en beweging passen in het vitaliteitsbeleid.

1.7 Verslag regeling kwaliteit voortgezet onderwijs regeling prestatiebox

1.7.1. Kwaliteit

Esprit Scholen heeft een aantal indicatoren vastgesteld voor het borgen van de kwaliteit van de PO en VO scholen. De volgende indicatoren-set is gekozen en vastgesteld voor VO en PO

Voor de PO-scholen

- Oordeel inspectie.
- Score eindtoets (Cito-toets of andere toets)
- Scores Sociaal Emotionele Ontwikkeling.
- Percentage schooladviezen VWO, Havo en VMBO.
- Rendement groepen 4 en 6 per leergebied (rekenen, begrijpend lezen en technisch lezen).
- Tevredenheid medewerkers.
- Tevredenheid ouders en leerlingen.
- Opleidingsbudget versus realisatie.
- Schoolplan (mate van de realisatie voorgenomen doelstellingen in het activiteitenplan).
- School ondersteuningsprofiel (mate van de realisatie voorgenomen doelstellingen.)

Voor de VO-scholen

- Oordeel inspectie
- Slagingspercentages
- Tussentijdse uitstroom
- Percentage docenten met bevoegdheid
- Opleidingsbudget versus realisatie
- Tevredenheid medewerkers
- Tevredenheid ouders en leerlingen
- Schoolplan (mate van de realisatie voorgenomen doelstellingen in het activiteitenplan).
- Schoolplan (mate van de realisatie voorgenomen doelstellingen in het activiteitenplan).

Met voor de AICS (internationale school) de volgende aanvullende indicatoren:

- CIS accreditatie PO en VO(vindt elk 5 jaar plaats)
- International Baccalaureaat (IB) Evaluation (vindt elk 5 jaar plaats)
- Score eindtoets (CAT) PO

Criteria bij de indicatoren PO

1. Oordeel Inspectie: basistoezicht
2. Score eindtoets: benchmark Vensters PO
3. Score sociaal-emotionele ontwikkeling: test moet afgenomen zijn
4. Percentage schooladviezen vmbo/havo/vwo: mag niet meer dan 5% afwijken van de streefgetallen
5. Rendement groepen 4 en 6: moeten volgens volgsysteem groen kleuren bij alle groepen en bij de onderdelen technisch lezen, begrijpend lezen en rekenen
6. Tevredenheid medewerkers (respons moet minimaal 70% zijn) gemeten in onderzoek van Effactory
7. Schoolplan :mate van de realisatie voorgenomen doelstellingen in het activiteitenplan
8. Schoolondersteuningsprofiel: mate van realisatie voorgenomen doelstellingen

Criteria bij de indicatoren VO

1. Oordeel Inspectie: Basistoezicht
2. Slagingspercentages streefgetallen:

VWO	90%
HAVO	85%
VMBOT	95%
VMBOK	95%
VMBOB	95%

3. Bevoegdheid docenten:
Interne norm 98% (inclusief benoembare docenten).
Na 2 jaar willen we de norm naar 100% brengen (schooljaar 19/20)
4. Opleidingsbudget versus realisatie: 95%
5. Tevredenheid medewerkers gemeten in Effactory onderzoek: respons moet minimaal 70% zijn
6. Tevredenheid ouders en leerlingen: respons moet minimaal 70% zijn, meest recente benchmark schooljaar 2016-2017 Leerlingen 6.6 en ouders 8.0 gemiddeld
7. Schoolplan en activiteitenplan: mate van realisatie tov de doelstellingen.

PO scholen – algemene conclusies

Ieder jaar publiceert de Inspectie van Onderwijs hun oordeel over de opbrengsten van de scholen. Aan alle PO scholen van Esprit is het basisarrangement toegekend.

- Op alle PO scholen wordt er gewerkt volgens de principes van het Handelings Gericht Werken (HGW). Hierbij wordt uitgegaan van de onderwijsbehoeften van de leerlingen.
- Groepsplannen worden opgesteld in 3 niveaus. Twee keer per jaar worden deze plannen geëvalueerd en zo nodig bijgesteld.
- Bij het opstellen van deze plannen worden de leerlingen ook betrokken. Op deze manier worden de leerlingen eigenaar van hun eigen ontwikkeling.
- Het voeren van kindgesprekken en de aanwezigheid van leerlingen bij de rapportgesprekken is hier ook een onderdeel van.
- De opbrengsten van het onderwijs worden met behulp van het leerlingvolgsysteem ParnasSys geanalyseerd.
- Trendanalyses worden gemaakt en indien nodig worden er interventies gepleegd om de kwaliteit te behouden.
- In het kader van passend onderwijs is er een rekenopleiding gestart voor teamleden van de diverse PO scholen. Er is een start gemaakt met het opstellen van het dyscalculie protocol.

- Bij sommige PO scholen valt op dat de jaarlaag 2016-2017 kennelijk minder sterk was dan die van andere jaren. De scores voor de eindtoets zijn weliswaar in balans met de adviezen die gegeven zijn, maar die zijn soms wel lager dan het streven van de indicator. De opbrengsten in leerjaar 6 kleuren over het algemeen wel groen, dus we moeten even de meerjarige ontwikkeling op dit punt afwachten om na te gaan of hier gerichte actie noodzakelijk is.

VO scholen – algemene conclusies

Ieder jaar publiceert de Inspectie van Onderwijs hun oordeel over de opbrengsten van de scholen. In 2017 hadden alle Esprit VO-scholen het predicaat Basistoezicht van de Inspectie van het Onderwijs, op één afdeling van één VO school na.

- Het percentage docenten met bevoegdheid over alle VO scholen bezien is goed te noemen.
- De realisatie van de professionaliseringsmiddelen laat een overwegend positief beeld zien. De realisatie hiervan wordt ook in toenemende mate op de juiste kostenplaats geboekt, iets wat nog niet in alle gevallen vanzelfsprekend was in verband met bijvoorbeeld het registreren van de bestede middelen voor de specifiek Amsterdamse lerarenbeurzen en scholenbeurzen.
- De realisatie van de doelen uit de schoolplannen en de jaaractiviteitenplannen is door het bestuur in de managementgesprekken als op orde beoordeeld.
- De School Ondersteunings Plannen (SOP) laten een zeer positief beeld zien in de realisatie.
- Op een aantal scholen vragen de slagingspercentages nog wel enige aandacht. Daar zijn op de betreffende scholen ook actieplannen voor opgesteld. De streefgetallen voor deze indicator zijn ook bewust behoorlijk ambitieus gesteld, en het is het eerste jaar dat Esprit Scholen deze ambitieuze indicatoren per schooltype hanteert.
- Wat betreft de scores over de tevredenheid van ouders en leerlingen kunnen we opmerken dat de oorzaak voor het niet geheel aan de eisen van de indicator voldoen in de meeste gevallen gelegen is in het niet halen van de gestelde representatieve aantallen om significante conclusies te kunnen trekken. Het kost vaak heel veel moeite en diverse herinneringen om ouders en leerlingen te stimuleren de vragenlijsten in te vullen. Op scholen waar de representatieve aantallen wel gehaald worden zijn de scores meestal ruim in orde tot zeer goed.

Sociale veiligheid

Esprit heeft in 2017 de drie verplichtingen die voortvloeien uit de nieuwe wet "Zorgplicht veiligheid op school" op de scholen laten verankeren. De scholen hebben een veiligheidscoördinator aangesteld die aanspreekbaar is op pesten, pestbeleid en pestgedrag. Elke school heeft een veiligheidsbeleid waarin staat beschreven wat het beleid is op sociale, psychische en fysieke veiligheid van de leerlingen.

De veiligheidsbeleving onder leerlingen moet jaarlijks worden gemeten. Deze meting van de veiligheidsbeleving van de leerlingen is uitgevoerd in 2017. De resultaten van deze meting waren zeer positief: de laagste score was een 7,8 en de hoogste een 9,6.

Passend onderwijs Espritscholen PO

Organisatie

Binnen de PO scholen van Esprit is er een structureel overleg tussen de directie en intern begeleiders van de scholen om uitvoering van de wet op het passend onderwijs vorm te geven.

Het IB/directie overleg vindt 8 keer per jaar plaats. Tijdens dit overleg worden de aangevraagde arrangementen besproken, geëvalueerd en expertise wordt uitgewisseld. De afdeling control zorgt voor het overzicht van de ingezette middelen, dit wordt besproken tijdens het overleg.

Op directieniveau is samenwerking in het managementteam al georganiseerd en gefaciliteerd vanuit bestuur van de stichting. De schoolleider van montessorischool “De Eilanden” is portefeuillehouder vanuit het managementteam en is aanspreekpunt van de PO scholen.

Allocatie

De middelen voor de basisondersteuning gaan naar de scholen. Voor het schooljaar 2017-2018 is de werkwijze voor de besteding van het extra budget op verzoek van de scholen aangepast: het extra budget gaat nu voor een gedeelte rechtstreeks naar de scholen en het resterende bedrag wordt bovenschools gehouden. Iedere school kan hier zo nodig een beroep op doen, mocht het budget dat iedere school krijgt niet toereikend zijn. Tijdens het IB/directie overleg leggen de scholen steeds verantwoording af over de besteding en de voortgang van de aanwezige arrangementen. Voor de inzet van het bovenschoolse gedeelte wordt vooraf een aanvraag ingediend.

Arrangementen Espritscholen

Voor het aanvragen van extra middelen voor een leerling of groep leerlingen uit het bovenschoolse budget wordt de onderstaande procedure gehanteerd:

- Het groeidocument voor de aanvraag wordt ingevuld en verspreid onder de leden van het IB/directieoverleg.
- Ouders hebben schriftelijk toestemming gegeven voor de aanvraag.
- De aanvraag wordt besproken in het IB/Directie overleg.
- Na akkoord wordt het gevraagde budget toegekend aan de school. Dit akkoord wordt binnen twee weken gegeven.
- De school verantwoord aan het IB/directieoverleg over de interventie en de inzet van de middelen d.m.v. een kort verslag.
- Eventuele vervolg aanvraag.

Schoolondersteuningsprofiel (SOP)

Alle scholen hebben een SOP opgesteld en vanaf 2017 volgens het format van het Samenwerkingsverband. Deze staan op de website van de scholen.

Extra ondersteuning

Voor de uitvoering van de ondersteuning wordt gebruik gemaakt van zowel personeel van binnen als van buiten de school. Er waren geen formele geschillen betreffende passend onderwijs op de scholen. De ervaringen met het Samenwerkingsverband zijn positief.

Passend onderwijs Espritscholen VO

De Vo- scholen van Esprit hebben in 2017 ondersteuningsmiddelen van het samenwerkingsverband Amsterdam Diemen VO ontvangen om te investeren in de interne zorgstructuur ter versterking van de kwaliteit van de basis- en extra ondersteuning. Met deze middelen moeten de scholen ook extra ondersteuning aan individuele leerlingen bieden. Deze Middelen zijn verantwoord in 2018. Uit de verantwoording blijkt dat de scholen de toegekende middelen hebben uit gegeven aan onder andere:

- Ondersteuning voor (individuele) leerlingen;
- Investerings in interne zorgstructuur;
- Interne kwaliteitsverbetering;
- Inzet externe functionarissen/zorgspecialisten;
- Investerings in extra ondersteuning met betrekkingen rekenen en taal;
- Bestedingen met betrekking tot Externe zorgstructuur (Top en Stop plaatsen)
- Scholing docenten.

1.7.2 Prestatieboxgelden

In het Bestuursakkoord zijn afspraken gemaakt tussen de minister en de VO-raad over kwaliteitsverbetering in het middelbaar onderwijs in de komende jaren. Het akkoord is gebaseerd op drie pijlers:

- Verbetering van de onderwijskwaliteit;
- Vergroting van de kwaliteit van docenten en schoolleiders;
- Hogere prestaties van leerlingen.

Om deze doelstellingen te verwezenlijken zijn middelen vrijgemaakt (de prestatiebox). Bij Esprit Scholen wordt op verschillende manieren invulling gegeven aan de ambities uit het Bestuursakkoord. Er wordt onder andere geïnvesteerd in de volgende punten:

- Het verbeteren van de scores van de zwakkere leerlingen middels extra aandacht voor taal, studievaardigheden en rekenonderwijs et cetera;
- Door meer aandacht te hebben voor de getalenteerde leerlingen middels plusklassen, verrijkingsmodulen, het volgen van cursussen op het hoger onderwijs, beta-plus activiteiten et cetera;
- Het verbeteren van de kwaliteit van docenten door onder andere scholing met betrekking tot het omgaan met de verschillende groepen leerlingen, intensievere en gestructureerde begeleiding van beginnende docenten, scholing van de teamleiders op het gebied van onderwijskundig leiderschap et cetera.

1.7.3 Overige

De volgende zaken zijn goed om nogmaals expliciet te benoemen:

- Maatschappelijke stages worden door onze leerlingen vervuld;
- Daarnaast organiseren de vmbo-scholen extra activiteiten met de omgeving en het bedrijfsleven;
- De status van de Opleidingsschool geeft een extra impuls aan de deskundigheidsbevordering van de docenten;
- Esprit Scholen heeft geen activiteiten omtrent de werkzaamheden op het gebied van onderzoek en ontwikkeling in het licht van artikel 2:391 lid 2 BW.

1.8 Financiële positie en resultaten in 2017

1.8.1 Kengetallen

De financiële prestaties van Esprit Scholen laten zich goed typeren door een aantal kengetallen. Deze getallen sluiten aan op de gehanteerde kengetallen van de Onderwijsinspectie.

Financiële kengetallen		Toelichting	2017	2016	2015	2014	2013
Budgetbeheer	Rentabiliteit	Resultaat tov de baten	1,08%	1,21%	0,18%	1,22%	3,74%
	Liquiditeit	Geeft aan of de organisatie aan haar korte termijn betalingsverplichtingen kan voldoen	2,1	1,8	1,9	1,9	2,1
	Investeringsratio	Geeft aan in hoeverre er geïnvesteerd wordt	1,2	1,5	0,7	0,8	0,7
Vermogensbeheer	Solvabiliteit	Mate waarin de organisatie in staat is financiële tekorten op te vangen	39%	38%	42%	42%	44%
	Weerstandsvermogen	De mate waarin de risico's opgevangen kunnen worden met het eigen vermogen	20,3%	20,5%	19,9%	20,0%	19,1%
	Weerstandsvermogen Exclusief bestemmingsfond en bestemmingsreserve	De mate waarin de risico's opgevangen kunnen worden met het eigen vermogen	13,0%	13,0%	13,0%	16,4%	16,3%

Budgetbeheer: Rentabiliteit, liquiditeit en investeringsratio

De rentabiliteit is positief en komt uit op 1,1%. Dit kengetal valt binnen de signaleringsgrens (0% - 5%). De liquiditeit (1,9) is ten opzichte van vorig jaar nagenoeg gelijk en is boven de signaleringsgrens (0,5 - 1,5). Er is voldoende liquiditeit om op de korte termijn aan de kortlopende schulden te kunnen voldoen.

De investeringsratio (1,2) is gedaald ten opzichte van vorig jaar. Dit wordt met name veroorzaakt door de eerste inrichtingsinvesteringen bij het 4e Gymnasium in 2016. Deze investeringen worden gefinancierd door de gemeente. Tevens is Esprit Scholen in staat geweest weer vervangings- en uitbreidingsinvesteringen te doen in 2017.

Vermogensbeheer: solvabiliteit en weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is nagenoeg gelijk aan 2017 (van 20,5% naar 20,3%). De solvabiliteit is uitgekomen op 39%. De solvabiliteit is ruim voldoende (ondergrens 30%).

In het geheel kan geconcludeerd worden dat Esprit Scholen een gezonde financiële positie heeft.

1.8.2 Weerstandsvermogen en risicomanagement

Om het benodigde weerstandsvermogen te bepalen, wordt een risicoanalyse opgesteld van concrete risico's die niet afgedekt worden door voorzieningen. Het betreft risico's op het gebied van leerlingen, personeel en organisatie, huisvesting, bekostiging en kwaliteit van het onderwijs.

Met de risicoanalyse wordt bepaald welk vermogensniveau nodig is om de risico's van de komende drie jaar af te dekken. In de berekening wordt niet alleen de financiële impact, maar ook de kans bepaald wanneer het risico zich voordoet.

Het benodigde weerstandsvermogen op basis van de risicoanalyse is vastgesteld op circa € 7.900.000 en de conclusie is dat het vermogen per 31 december 2017 voldoende is om toekomstige risico's af te dekken.

Voor Esprit Scholen zijn de volgende risico's kritisch:

Wat betreft de baten:

- Daling van het leerlingenaantal in het voortgezet onderwijs.
- Bezuinigingen Rijk/ gemeente Amsterdam.
- Aanpassingen in de bekostiging LWOO. Het gaat om de verdelingssystematiek.
- Leerplus-arrangement VO OC&W.
- Fluctuaties in het aantal nieuwkomers.

Wat betreft de lasten:

- Ziekteverzuim.
- Dreigend lerarentekort.

In 2017 zijn de maatregelen om risico's te beheersen nog verder verscherpt door onder andere:

- Uitvoeren van het plan met betrekking tot de reductie van het aantal medewerkers bij het Berlage Lyceum;
- Het blijven uitvoeren van maatregelen om het ziekteverzuim te verlagen. Het gaat onder andere om: trainingen voor leidinggevenden, er is een vitaliteitsprogramma ontwikkeld waarvoor medewerkers zich kunnen inschrijven en ten behoeve van de-medicalisering en preventie van verzuim biedt Esprit bedrijfsmaatschappelijk werk aan. Naast deze maatregelen schakelt Esprit in sommige gevallen een coaching en re-integratie bureau in om zieke medewerkers nog beter te laten re-integreren;
- Een blijvende strakke formatiebewaking;
- Het ondersteunen van de budgethouders door middel van het aanleveren van maandelijkse financiële rapportages ter verdere versterking van de budgetcontrole;
- Jaarlijks opstellen van de meerjarenbegroting;
- Op kwartaalbasis worden prognoses opgesteld met betrekking tot de exploitatie. De prognoses worden besproken in het MT en in de auditcommissie;
- Op kwartaalbasis wordt gerapporteerd over de risico's en daarmee samenhangende maatregelen;
- Jaarlijks wordt per school een formatieplan opgesteld en afgezet tegen de cijfers in de meerjarenbegroting en de prognose van het aantal leerlingen;
- Inhuur van expertise op het gebied van financiën, facilitaire zaken, juridische zaken en fiscale zaken;
- Creëren van de flexibele schil om de daling en fluctuatie van het aantal leerlingen op te vangen. Dit wordt in praktijk gebracht door inzet van met name uitzendkrachten en tijdelijke contracten;
- Inductiebeleid (begeleiden van startende docenten) is verder uitgerold en wordt in praktijk gebracht om uitstroom te voorkomen om mede hierdoor het verwachte tekort aan docenten op te vangen.

Naast het verscherpen van maatregelen is het beleid vastgelegd in besluiten van het College van Bestuur, in managementovereenkomsten met de eindverantwoordelijke schoolleiders en in de begroting.

Jaarlijks wordt bij het opstellen van de begroting een risicoanalyse opgesteld waarbij risico's worden geïdentificeerd, de kans dat het risico zich voordoet wordt geschat en de impact van de risico's wordt bepaald. Tevens worden er beheersmaatregelen benoemd en voor zover mogelijk gekwantificeerd.

De risicoanalyse wordt opgenomen in de begroting en de meerjarenbegroting. De risicoanalyse wordt als onderdeel van de begroting vastgesteld door het College van Bestuur en goedgekeurd door de Raad van Toezicht. Op kwartaalbasis wordt gerapporteerd over de risico's en de beheersmaatregelen in de risicomanagerapportage. Waarbij op kwartaal basis een actualisatie plaats vindt van de risico's.

Uit de risico-inventarisatie en opvolging, die per kwartaal plaatsvindt, blijken geen belangrijke afwijkingen ten opzichte van de verwachting per balansdatum 2016.

Deze beheersmaatregelen zijn passend gebleken en worden derhalve de komende jaren gecontinueerd. Wij verwachten geen belangrijke verbeteringen door te voeren in dit systeem.

De risicobereidheid van Esprit is laag. Voor zover risico's te verzekeren zijn wordt dit gedaan (ERD). Gezien onze bekostigingssystematiek lopen wij bepaalde risico's die wij als organisatie niet kunnen mitigeren, denk bijvoorbeeld aan wijzigingen in de bekostigingssystematiek.

1.8.3 Publiek/Privaat vermogen

Het eigen vermogen van Esprit Scholen is volledig publiek vermogen, zowel vanuit het primair onderwijs als vanuit het voortgezet onderwijs.

1.8.4 Analyse van het resultaat 2017

Esprit Scholen sluit het verslagjaar af met een positief resultaat van € 782.528.

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016	Verschil realisatie 2017 <> 2016	Verschil realisatie <> begroting
3. BATEN					
3.1 Rijksbijdragen	57.734.443	55.488.038	55.027.101	2.707.342	2.246.405
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	4.219.706	4.216.791	4.017.878	201.828	2.915
3.3 College- Cursus, les- en examengelden	6.078.173	5.906.045	5.517.301	560.872	172.128
3.5 Overige baten	4.376.069	3.182.010	3.366.722	1.009.347	1.194.059
TOTAAL BATEN	72.408.391	68.792.884	67.929.002	4.479.389	3.615.507
4. Lasten					
4.1 Personeelslasten	53.750.226	51.506.387	49.783.041	3.967.185	2.243.839
4.2 Afschrijvingen	1.584.862	1.704.204	1.439.860	145.002	-119.342
4.3 Huisvestingslasten	7.477.878	7.706.014	7.973.348	-495.470	-228.136
4.4 Overige lasten	8.737.882	8.522.319	7.922.902	814.980	215.563
TOTAAL LASTEN	71.550.848	69.438.924	67.119.151	4.431.697	2.111.924
Saldo baten en lasten	857.543	-646.040	809.851	47.692	1.503.583
5. Financiële baten en lasten	-75.015	3.000	6.904	-81.919	-78.015
TOTAAL RESULTAAT	782.528	-643.040	816.755	-34.227	1.425.568
Mutaties bestemmingsreserves	802.543		860.460	-57.917	-
Bestemmingsreserve publiek	396.303				
Bestemmingsreserve innovatie	315.850				
Bestemmingsfonds Mundus	90.390				
Resultaat na mutaties bestemmingsreserves	1.585.071		1.677.215	-92.144	-

Resultaat

Het resultaat komt positief uit op € 782.528. Dat is € 1.425.568 beter dan begroot. Voor 2017 was een negatief resultaat begroot van € 643.039.

In het resultaat is een bedrag ad € 802.543 opgenomen aan kosten die ten laste worden gebracht van de gevormde bestemmingsreserves en het bestemmingsfonds Mundus. Dit bedrag heeft betrekking op de kosten van Cartesius2, uitgaven aan Professionalisering van medewerkers en kosten Passend Onderwijs. Hiermee komt het resultaat na mutaties bestemmingsreserve uit op € 1.585.071 (vergelijk 2016: € 1.677.215)

Tevens is in het resultaat een bedrag ad € 369.188 aan incidentele posten verwerkt. Dit bedrag wordt met name bepaald door terug ontvangen premie vervangingsfonds in 2017 en hogere project baten.

Rijksbijdragen

De rijksbijdragen zijn € 2.246.405 hoger dan begroot met als belangrijkste redenen:

1. Hogere lumpsum bekostiging PO en VO vanwege de compensatie van de gestegen werkgeverslasten 2017 ad 2,6% en de prijscompensatie voor de exploitatie bekostiging ad 1,47%. In de begroting zijn deze compensaties niet meegenomen. Dit geldt ook voor de kostenkant.
2. Tevens zijn de baten inzake maatwerkbekostiging opvang vreemdelingen VO hoger dan begroot.
3. Tot slot zijn de baten met betrekking tot de ondersteuningsmiddelen van het samenwerkingsverband VO hogere dan begroot door toegekende extra middelen.

Deze middelen zijn niet meegenomen in de begroting omdat op het moment van begroten niet zeker was of deze middelen toegekend worden en hoe de verdeling plaats gaat vinden.

2017 vs 2016

De rijksbijdragen zijn in 2017 gestegen ten opzichte van 2016. Dit wordt met name veroorzaakt door meer leerlingen in 2017 dan in 2016 en de compensatie van de gestegen werkgeverslasten in de GPL (gemiddelde personeelslast) van de bekostiging. Tevens zijn de maatwerkbekostiging VO baten VO hoger dan de eerste opvang vreemdelingen VO in 2016. Dit wordt veroorzaakt door de nieuwe regeling maatwerkbekostiging 2017.

Overige overheidsbijdragen

De overige overheidsbijdragen zijn nagenoeg gelijk aan de begroting. Wat uit de analyse blijkt is dat de projectbaten met betrekking onderwijsinhoudelijke projecten/subsidies hoger zijn dan begroot. Dit heeft met name betrekking op gemeentelijke subsidies. Hiertegenover zijn de huurbaten lager dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door lagere huurkosten bij de AICS. Hierdoor is de huurvergoeding ook lager.

College- en cursusgelden

Dit betreft de lesgelden van ouders van leerlingen op de AICS (Amsterdam International Community School). De lesgelden zijn hoger dan begroot ad € 172.128 als gevolg van een hogere instroom van leerlingen dan verwacht en aangenomen in de begroting. In 2017 zijn de baten ook hoger ten opzichte van 2016 als gevolg van de groei van het aantal leerlingen.

Overige baten

In deze post is een bedrag opgenomen van € 490.437, welke betrekking heeft op vrijgevallen investeringsubsidies. Hier staan afschrijvingslasten tegenover.

Overige baten zijn € 1.194.059 hoger dan begroot door o.a.:

- Hogere vergoeding inzake zorgcoördinatoren 2016 vanuit het SWV en hogere ouderbijdrage dan begroot (dit geldt ook voor de kosten).
- Hogere overige opbrengsten ESF-gelden van het Mundus College over 2014-2016, in de begroting is voorzichtigheidshalve een bedrag opgenomen dat lager dan de uiteindelijke toegekend bedrag na de verantwoording hiervan.
- Hogere baten met betrekking tot Nieuwkomers met een Nederlandse nationaliteit vanuit het samenwerkingsverband. Deze baten zijn niet begroot omdat tijdens het opstellen van de begroting onzeker was of deze groep leerlingen wel zal instromen en of er voldaan zou worden aan de voorwaarden.
- Hogere baten ad € 100k met betrekking tot de doorbelasting van kosten aan STWT in verband met Spring High.
- Hogere vergoeding voor leerplussmiddelen van SWV VO voor het Mundus College en het Berlage Lyceum. Deze subsidies zijn niet begroot omdat deze na de begroting zijn aangevraagd. Tegenover deze subsidies staan bijbehorende kosten.

2017 vs 2016

De overige baten in 2017 zijn hoger dan in 2016. Dit wordt onder andere verklaard door de ESF subsidie van het Mundus College en hogere ouderbijdrage als gevolg van meer leerlingen en de hogere doorbelasting aan STWT in verband met de gemaakte kosten voor Spring High.

Personele lasten

De personele lasten zijn € 2.243.839 hoger dan begroot. De belangrijkste verklaringen hiervoor zijn:

- Het aantal gemiddeld fte over 2017 is 24 hoger dan begroot (begroot 701 VS werkelijk 725). De overschrijding wordt met name veroorzaakt door vervanging van zwangere en zieke medewerkers en door de groei van het aantal leerlingen (met name bij de AICS).
- Hogere kosten uitzendkrachten dan begroot. Er werden meer uitzendkrachten ingezet dan aangenomen in de begroting voor onder andere vervanging van zieke medewerkers, invulling van vacatures met betrekking tot schaarste vakken, inzet uitzendkrachten voor onderwijs aan nieuwkomers en inzet op een aantal projecten.

Hiertegenover zijn de vergoedingen met betrekking tot de vervanging van zwangere medewerkers hoger dan begroot.

2017 vs 2016

De totale personeelslasten zijn in 2017 hoger dan 2016. Dit wordt met name veroorzaakt door:

- Het aantal fte in 2017 (725) was hoger dan in 2016 (705) als gevolg van de groei van het aantal leerlingen.
- Hogere kosten uitzendkrachten als gevolg van meer inzet van uitzendkrachten voor vervanging van zieke medewerkers en voor meer projecten dan in 2016.

Afschrijvingen

De werkelijke afschrijvingen zijn lager dan begroot. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de investeringen later plaats hebben gevonden dan gepland.

Huisvestingslasten

De huisvestingskosten zijn € 228.136 lager dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door: Energiekosten zijn lager dan begroot door o.a. een aantal afrekeningen over de voorgaande periodes en door de nieuwe rekeningmethode van Nuon. Er wordt op basis van verbruik gefactureerd en de begroting is gebaseerd op de toen bekende rekenmethode (voorschotnota's). Tevens is het verbruik minder dan verwacht.

2017 vs 2016

De huisvestingslasten zijn lager dan in 2016. Dit wordt met name veroorzaakt door een extra dotatie aan de grootonderhoudsvoorziening bij het Mundus College in 2016.

Overige lasten

De overige lasten zijn nagenoeg gelijk aan de begroting. Wat verder uit de analyse blijkt is dat de kosten m.b.t. onderwijsontwikkeling en organisatieontwikkeling achter blijven op de begroting, daartegenover zijn de kosten m.b.t. consultancy (hierin worden met name kosten van advocaten geboekt) hoger dan begroot. Er is deels sprake van een verschuiving in de realisatie van kosten tussen onderwijsontwikkeling/organisatieontwikkelingen en de advieskosten.

De stijging van de overige kosten in 2017 ten opzichte van 2016 wordt met name veroorzaakt door hogere kosten op het gebied van consultancy en een vrijval van lasten van voorgaande jaren in 2016.

Financiële baten en lasten

De financiële baten zijn lager dan de begroting door de betaalde rente. In de begroting was de aanname dat Esprit zou overstappen naar schatkistbankieren. Dit is vertraagd tot in 2018.

1.8.5 Analyse van de balans per 31-12-2017

	31-12-2017	31-12-2016	Mutatie 2017 <> 2016
1. ACTIVA			
Vaste activa			
1.2 Materiële vaste activa	5.361.421	5.083.250	278.171
Totaal vaste activa	5.361.421	5.083.250	278.171
Vlottende activa			
1.5 Vorderingen	3.109.283	1.724.989	1.384.294
1.7 Liquide middelen	29.358.945	29.528.693	- 169.748
Totaal vlottende activa	32.468.228	31.253.682	1.214.546
TOTAAL ACTIVA	37.829.649	36.336.933	1.492.716
2. PASSIVA			
2.1. Eigen Vermogen			
Algemene reserve (<i>incl. resultaat</i>)	9.413.091	8.830.771	582.321
Bestemmingsreserve Publiek	1.279.110	1.675.414	- 396.303
Bestemmingsreserve Innovatie	3.767.104	3.080.204	686.900
Bestemmingsfonds Mundus	226.232	316.622	-90.390
Totaal Eigen vermogen	14.685.537	13.903.011	782.528
Vreemd vermogen			
2.2 Voorzieningen	5.598.526	4.976.391	622.135
2.3 Langlopende schulden	1.727.314	1.105.287	622.027
2.4 Kortlopende schulden	15.818.270	16.352.244	- 533.974
Totaal Vreemd vermogen	23.144.110	22.433.922	710.188
TOTAAL PASSIVA	37.829.649	36.336.933	1.492.716

Toelichting:

1.2 Materiële vaste activa

In 2017 is voor ruim € 1.800.000 geactiveerd. Dit is voor het grootste deel inventaris en 1^e inrichting (€ 1.000.000) en voor € 759.000 aan ICT-middelen.

De afschrijvingen bedroegen in 2017 € 1.584.862. De positie van de activa is kritisch beoordeeld en op basis van deze analyse heeft er een correctie plaatsgevonden van € 8.566.187 op de aanschaf en de cumulatieve afschrijvingen. Dit heeft geen effect op het resultaat van 2017, aangezien deze reeds geheel waren afgeschreven.

Aannemelijk is gemaakt dat deze activa niet meer in gebruik is binnen Esprit.

1.5 Vorderingen

De vorderingen zijn in 2017 toegenomen met € 1.384.294. Dit wordt veroorzaakt door de positie van de projectkosten DMO (+ € 1.000.000 t.o.v. ultimo 2016).

1.7 Liquide middelen

De liquide middelen liggen ultimo 2017 vrijwel op hetzelfde niveau als ultimo 2016. Voor verdere details verwijzen wij naar de opmerkingen bij het kasstroomoverzicht.

2.1 Eigen Vermogen

De toename van het Eigen Vermogen betreft het jaarresultaat van € 782.528. Zoals bij de exploitatie is toegelicht vinden er tevens mutaties plaats op de bestemmingsreserves (à € 802.543). Uitgaande van een gewenste Algemene Reserve à 13% vind er een dotatie plaats aan de bestemmingsreserve Innovatie. De onttrekkingen hebben plaatsgevonden t.l.v. Mundus (€ 90.390), Publiek (€ 396.303) en Innovatie (€ 315.850).

2.2 Voorzieningen:

De voorzieningen zijn toegenomen met € 622.135.

Naast de reguliere mutaties is in 2017 de voorziening langdurig zieken gevormd (€ 273.000) .

2.3 Langlopende schulden:

Onder de langlopende schulden zijn de investeringssubsidies verantwoord.

2.4 Kortlopende schulden:

De kortlopende schulden zijn licht toegenomen in 2017. Geen bijzonderheden.

1.8.6 Treasury en liquiditeitspositie

Esprit Scholen heeft in 2016 haar treasury statuut aangepast aan de regeling ‘beleggen, lenen en derivaten OCW 2016’. Het treasury statuut sluit aan op deze regeling. Esprit heeft geen leningen.

Conform het treasury statuut zijn deze overtollige middelen (spaarrekeningen zijnde onze beleggingen) bij meerdere banken ondergebracht. De spaargelden zijn direct opeisbaar.

Het geheel aan activiteiten op dit gebied is in lijn met vorig jaar.

Het treasury statuut stelt dat de liquide middelen zijn ondergebracht bij Nederlandse banken met een A/AA/AAA+ rating en enkel aangetrokken worden in euro's en verspreid worden over meerdere financiële instellingen. Vreemd vermogen wordt slechts aangetrokken indien er sprake is van o.a. structurele financieringstekorten.

In 2017 zijn er geen nieuwe spaarrekeningen/beleggingen toegevoegd. Esprit Scholen zal in 2018 overstappen naar schatkistbankieren. Dit besluit is in 2016 genomen. De liquide middelen zijn per balansdatum met € 169.748 afgenomen tot € 29.358.945.

1.8.7 Financiële instrumenten

Esprit maakt in haar normale bedrijfsvoering gebruik van een beperkt aantal financiële instrumenten die de Esprit Scholen blootstelt aan markt-, rente-, kasstroom-, krediet- en liquiditeitsrisico. Om deze risico's te beheersen heeft de Esprit Scholen een beleid opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee op de financiële prestaties van de Esprit Scholen te beperken. Esprit maakt geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten, overeenkomstig ons beleid. Voor een verdere toelichting verwijzen we naar toelichting in de jaarrekening financiële instrumenten.

1.9 Begroting 2018

De begroting 2018 is de financiële vertaling van de ambities, speerpunten, doelstellingen en voorgenomen activiteiten voor 2018. Het begrotingsoverzicht is opgenomen onder de continuïteitsparagraaf (1.10). De begroting voor 2018 kan als volgt worden samengevat:

Het exploitatieresultaat

Het exploitatieresultaat inclusief bestemmingsreserves is in evenwicht in 2018. Dit betekent dat de kosten en de baten gelijk zijn. Het resultaat wordt met name bepaald door de geplande investeringen in onder andere de gestarte initiatieven Cartesius 2, DENISE, Spring High en de projecten taal naar keuze en de ontwikkelkosten van het Diploma program. Deze investeringen passen in de langetermijnvisie van Esprit.

Bestemmingsreserves

In de begroting is een bedrag ad € 950.203 opgenomen dat gefinancierd wordt via de bestemmingsreserves. Het gaat om de financiering van de ontwikkelkosten van de Academische werkplaatsen en de financiering van Cartesius 2, ontwikkelkosten Spring High, het project Taal naar keuze, ontwikkelkosten Diploma Program bij DENISE/AICS en verdere uitrol van po/vo concept bij DENISE.

Leerlingen

Het aantal leerlingen op Espritniveau is met 250 leerlingen gegroeid in 2018 ten opzichte van 2017. Er is zowel sprake van groei bij de PO-scholen als bij de VO-scholen.

De gemiddelde baten per leerling gaan naar verwachting stijgen van € 9.957 in 2017 naar € 10.040 in 2018. In 2018 zijn de lasten per leerling gestegen van € 9.860 in 2017 naar € 10.170. De stijging van de lasten is hoger dan de baten per leerling. Dit wordt met name veroorzaakt door de investeringen in Cartesius2, Onderwijskundige projecten en Spring High.

Investeringen

De investeringen bedragen gemiddeld 1% van de baten. De investeringen zijn met name ten behoeve van het wegwerken van achterstanden bij de vervanging en versterking van ICT-middelen. De Europaschool en de Eilanden blijven niet binnen de norm van 1%. Dit is het gevolg van het feit dat deze scholen in 2018 meedoen aan het project frisse scholen dat voor een groot deel wordt gefinancierd door de gemeente. De scholen zijn verplicht om een bedrag ad € 50.000 bij dragen aan de benodigde investeringen.

Formatie

Het aantal fte stijgt in 2018 naar verwachting met 43 fte in ten opzichte van de begroting 2017. Dit wordt met name veroorzaakt door de stijging bij de AICS, Cartesius 2 en DENISE. De stijging bij de AICS wordt veroorzaakt door de autonome groei van het aantal leerlingen en de groei bij de gestarte AICS Satellietschool. De stijging bij Cartesius 2 wordt veroorzaakt door de groei van het aantal leerlingen. De groei van het aantal fte bij DENISE wordt met name veroorzaakt door ontwikkelkosten Diploma Program en verder uitrol van het PO/VO-concept.

1.10 Continuïteitsparagraaf

In de meerjarenbegroting 2018-2020 zijn de resultaten, inclusief de inzet van bestemmingsreserves, in evenwicht. De bestemmingsreserves zullen worden ingezet voor de financiering van de strategische koers van Esprit met onder andere Cartesius 2, Denise en Spring High. De afgelopen jaren heeft Esprit Scholen een focus gehad op de financiële prestaties. Voor de komende jaren is het scherp sturen op de begroting en meerjarenbegroting nog steeds van groot belang gelet op de externe en interne ontwikkelingen.

In 2017 zijn de belangrijke risico's in kaart gebracht en zijn er beheersmaatregelen benoemd en voor zover mogelijk gekwantificeerd (zie paragraaf 1.9.2). Naar aanleiding hiervan zijn er noodzakelijke maatregelen getroffen en acties ondernomen. Op basis van de gemaakte inschattingen en de gehanteerde uitgangspunten zijn de getroffen maatregelen voldoende om de risico's op te vangen.

1.10.1 Personeelsbezetting en aantal leerlingen

Personeel bezetting in fte's	realisatie 2017	2018	2019	2020
Management / Directie	31	33	33	33
Onderwijzend Personeel	530	541	551	574
Overige medewerkers	164	173	174	177
Totaal	725	746	758	784
Aantallen leerlingen (teldatum 1-10 t-1)	7.022	7.272	7.570	7.872

Toelichting

- De stijging van de formatie vanaf 2018 wordt met name veroorzaakt door de verwachte groei van het aantal leerlingen bij met name Cartesius 2, DENISE, Europaschool en AICS.
- Het verwachte aantal leerlingen stijgt in de komende jaren door de groei van het aantal leerlingen bij met name de AICS, Cartesius 2, De Nieuwe Internationaal School Esprit (DENISE) en de Europa school.
De AICS zal de komende jaren relatief meer groeien, gelet op de wachtlijsten, start van een 2e AICS Satellite en de toenemende druk op internationaal onderwijs in de stad. Dit geldt ook voor De Nieuwe Internationaal School Esprit (DENISE). De groei bij de Europaschool zal in de komende jaren relatief toenemen. De te verwachten groei bij Cartesius 2 zal met name het gevolg zijn van het nieuwe onderwijsconcept dat gehanteerd wordt voor de VWO- en HAVO-leerlingen.

1.10.2 Staat van baten en lasten

Baten en lasten *1000	2017	2018	2019	2020
Baten				
Rijksbijdragen	€ 57.734.443	€ 58.643.183	€ 60.357.540	€ 62.383.326
Overige overheidsbijdragen	€ 4.219.706	€ 4.246.592	€ 3.817.926	€ 3.808.926
College-, cursus-, les- en examengelden	€ 5.517.300	€ 6.618.313	€ 6.948.025	€ 7.277.737
Overige baten	€ 4.936.942	€ 3.490.925	€ 3.252.615	€ 3.316.424
Totaal baten	€ 72.408.391	€ 72.999.013	€ 74.376.104	€ 76.786.412
Lasten				
Personele lasten	€ 53.750.226	€ 55.164.343	€ 56.042.044	€ 58.146.833
Afschrijvingen	€ 1.584.862	€ 1.678.651	€ 1.566.870	€ 1.483.061
Huisvestingslasten	€ 7.477.878	€ 8.341.774	€ 8.313.707	€ 8.373.304
Overige lasten	€ 8.737.882	€ 8.754.449	€ 8.796.270	€ 8.816.504
Totaal Lasten	€ 71.550.848	€ 73.939.217	€ 74.718.890	€ 76.819.701
Saldo baten en lasten	€ 857.543	€ -940.203	€ -342.786	€ -33.289
Saldo Financiële bedrijfsvoering	€ -75.015	€ -10.000	€ -	€ -
Saldo Buitengewone baten en lasten	€ 433.355	€ 940.203	€ 342.786	€ 33.289
Totaal resultaat	€ 782.528	€ -950.203	€ -342.786	€ -33.289

Toelichting

- De buitengewone baten en lasten in 2017 hebben betrekking op o.a. de investeringen van Cartesius 2 (lasten), professionalisering van medewerkers (lasten) en toegekende ESF subsidie voor het Mundus College (baten).
- In de meerjarenbegroting 2018-2020 zijn de resultaten inclusief de inzet van bestemmingsreserves in evenwicht.
- In het jaar 2018-2020 is een bedrag ad € 1.341.920 opgenomen aan investeringen in de nieuwe onderwijskundige initiatieven (o.a. Cartesius 2, Spring High, Project Taal naar Keuze, ontwikkelkosten Diploma program DENISE enz.). Dit bedrag wordt gefinancierd via de bestemmingsreserves.

Baten

- De rijksbijdragen zijn in 2019 en 2020 hoger dan in 2018. Dit wordt met name veroorzaakt door de stijging van het aantal leerlingen bij met name de AICS, Cartesius 2, De Nieuwe Internationaal School Esprit (DENISE), 4e Gymnasium en de Europa school;
- De overheidsbijdragen dalen in 2019 en 2020 ten opzichte van 2018. Dit wordt met name veroorzaakt door lagere gemeentelijke bijdragen m.b.t. de subsidies voor scholings- en lerarenbeurzen en van de verhuizing van DENISE naar de Piet Mondriaan en lagere gemeentelijke bijdragen m.b.t. de subsidies voor internationalisering en ouderbetrokkenheid.
- De stijging van de college-, cursus-, les- en examengelden wordt veroorzaakt door hogere baten met betrekking tot de specifieke ouderbijdrage (fees) bij de AICS als gevolg van de groei van het aantal leerlingen.

Lasten

- Personeelskosten stijgen in 2019 en 2020 t.o.v. 2018 o.a. door:
 - verwachte stijging van het aantal fte's door met name de groei van het aantal leerlingen;

- de ingecalculerde verhoging van de loonkosten met 1%.
- De huisvestingskosten blijven nagenoeg gelijk;
- De afschrijvingen dalen in 2019 en 2020 als gevolg van de stapsgewijze daling van de afschrijvingen m.b.t. de eerste inrichting en de daling van de afschrijvingskosten m.b.t. hardware en inventaris;
- De overige lasten blijven nagenoeg gelijk.

Overige

In de komende jaren zijn er een aantal ontwikkelingen die van grote invloed zijn op Esprit Scholen. Het gaat om:

- De verdere uitrol van DENISE, verdere uitrol van Cartesius 2, de verdere groei van AICS Satelliet school, de bouwfase van AICS in Buitenveldert, de opstart van een nieuwe dislocatie AICS met de stip op de horizon naar het Bijlmerplein in 2021 en verdere uitrol van de nieuwe profielklas Spring High bij het Mundus College;
- Onderwijshuisvesting in Amsterdam staat onder druk door de verwachte groei van het aantal leerlingen in de komende jaren en de groei van de vraag naar internationaal onderwijs. Dit zal ook impact hebben op de scholen van Esprit. Denk hierbij aan de groei van DENISE, AICS enz. De bovengenoemde ontwikkelingen brengen risico's en kansen met zich mee;
- In het voorjaar van 2016 is na een lange voorbereidingstijd van vele jaren door de gemeente het groene licht gegeven voor de nieuwbouw van de AICS. De aankoop van het terrein en de gebouwen is afgerond en Esprit heeft het bouwproces in gang gezet. Om de nieuwbouw mogelijk te maken heeft de gemeente toereikend budget toegekend aan Esprit. De voorbereidingen zijn in gang gezet en het bouwproces is gestart in de tweede helft van 2017. Het is de bedoeling dat het gebouw in de zomer van 2021 wordt betrokken door de AICS;
- Esprit Scholen is in gesprek met de gemeente over de start van AICS 2 in Amsterdam Zuidoost. Naar aanleiding van deze gesprekken zal Esprit Scholen een 2e AICS Satellite starten in Amsterdam Zuid Oost (AICS South East). De belangrijkste reden voor de start van AICS South East is de enorme toename van het aantal expats en het elimineren van de wachtlijsten. Om tegemoet te kunnen komen aan de huidige vraag naar internationaal onderwijs heeft de gemeente een tijdelijke locatie toegekend aan Esprit in Zuidoost. De tijdelijke huisvesting zal naar verwachting in het voorjaar van 2019 gebruiksklaar zijn. Esprit zal de benodigde investeringen mede financieren vanuit de bestemmingsreserves;
- DENISE gaat terug naar de Piet Mondriaanstraat om de groei doelstellingen van de school te kunnen realiseren. Op de huidige locatie is de gewenste groei niet mogelijk. Tevens heeft de gemeente de huidige locatie slechts als tijdelijke huisvesting toegekend. Om het schoolgebouw aan de Piet Mondriaanstraat geschikt te maken voor de vorm van onderwijs voor het PO en VO zoals DENISE die voert, heeft de gemeente een budget toegekend aan Esprit. De voorbereidingen voor de bouwfase zijn gestart. De bedoeling is dat op 1 januari 2019 het gebouw wordt betrokken door DENISE;
- De gemeente heeft met betrekking tot de definitieve huisvesting voor Cartesius 2 het pand aan de Plantage Muidergracht ter beschikking gesteld. Om het schoolgebouw aan de Plantage Muidergracht geschikt te maken voor de vorm van onderwijs zoals Cartesius 2 die voert, heeft de gemeente een budget toegekend aan Esprit. In principe heeft het schoolbestuur het bouwheerschap, echter in verband met de complexiteit en de risico's van dit bouwproject heeft Esprit ervoor gekozen om het bouwheerschap over te dragen aan de gemeente. De voorbereidingen voor de verbouwing zijn gestart. De bedoeling is dat op 1 augustus 2019 het gebouw wordt betrokken door Cartesius 2;
- Het gebouw van het Mundus College is in 2017 verbouwd en er zijn aanvullende wensen. De verhuizing van de PRO afdeling naar de hoofdlocatie en de verdere groei van Spring High zijn de basis voor de nodige verbouwingen die in 2018 zullen worden uitgevoerd. Tevens heeft

Esprit een bedrag aangevraagd bij de gemeente voor de renovatie van de gevel van het gebouw van het Mundus college. Daarnaast zal het verwarmingssysteem vervangen moeten worden en is er de keuze voor een duurzame variant als Stadswarmte mogelijk.

1.10.3 Balans

Balans *1000	2017	2018	2019	2020
Vaste Activa				
Materiële vaste activa	€ 5.361.421	€ 4.818.938	€ 3.994.557	€ 3.278.089
Totaal vaste activa	€ 5.361.421	€ 4.818.938	€ 3.994.557	€ 3.278.089
Vlottende activa				
Vorderingen	€ 3.109.283	€ 3.109.283	€ 3.109.283	€ 3.109.283
Liquide middelen	€ 29.358.945	€ 28.748.530	€ 29.208.050	€ 30.346.204
Totaal vlottende activa	€ 32.468.228	€ 31.857.813	€ 32.317.333	€ 33.455.487
Totaal activa	€ 37.829.649	€ 36.676.751	€ 36.311.890	€ 36.733.576
Passiva				
Eigen vermogen				
Algemeen reserve	€ 9.413.091	€ 9.413.220	€ 9.413.220	€ 9.413.220
Bestemmingsreserve innovatie	€ 3.767.104	€ 2.852.249	€ 2.509.464	€ 2.476.174
Bestemmingsreserve publiek	€ 1.279.110	€ 1.244.333	€ 1.244.333	€ 1.244.333
Bestemmingsfonds Mundus	€ 226.232	€ 226.232	€ 226.232	€ 226.232
Voorzieningen	€ 5.598.527	€ 5.395.133	€ 5.373.058	€ 5.828.033
Langlopende schulden	€ 1.727.314	€ 1.727.314	€ 1.727.314	€ 1.727.314
Kortlopende schulden	€ 15.818.270	€ 15.818.270	€ 15.818.270	€ 15.818.270
Totaal passiva	€ 37.829.649	€ 36.676.751	€ 36.311.890	€ 36.733.576

Toelichting

1. De meerjarenbalans is geactualiseerd met de realisatiecijfers van 2017. Deze zijn gewijzigd ten opzichte van de opgenomen balans in de meerjarenbegroting. Deze was gebaseerd op de prognose.
2. De daling van de materiële vaste activa in de jaren 2018 tot en met 2020 heeft te maken met het volledig afgeschreven meubilair en inventaris die zijn aangeschaft in de jaren 2008, 2009 en 2010. In de jaren 2018 tot en met 2020 zal er 1% van de baten geïnvesteerd worden conform de geldende interne norm voor investeringen. Tevens zullen er bij een aantal scholen eerste inrichting investeringen gedaan worden die gefinancierd worden vanuit de gemeente.
3. Het eigen vermogen zal conform de geprognostiseerde resultaten en de besteding van de bestemmingsreserves en het bestemmingsfonds dalen in de komende jaren. Dit is conform planning.
4. De voorzieningen zullen in de komende jaren nagenoeg gelijk blijven.
5. Bij het prognosticeren van de kortlopende schulden en vorderingen zijn we ervan uitgegaan dat deze gelijk blijven aan het saldo van 2017.

1.10.4 Overige rapportages

Rapportage over de aanwezigheid en de werking van de interne risico beheersings- en controlesystemen

Het interne risicobeheersingssysteem bestaat uit:

- De planning- en controlcyclus;
- Administratieve organisatie;
- Risicomanagement.

Rapportagecyclus binnen Esprit Scholen

De P&C-cyclus is een instrumentarium dat bestaat uit processen en producten, bestuurlijke dialoog en managementafspraken die het College van Bestuur, de Raad van Toezicht en de schooldirecteuren van Esprit Scholen in staat stelt om antwoorden te krijgen op de kernvragen: 'Doen we de goede dingen?' en 'Doen we die dingen goed?' (monitoring & evaluatie). De P&C-cyclus vormt hiermee het raamwerk dat het bestuur van Esprit Scholen in staat stelt doelen te formuleren, risico's te identificeren, processen te monitoren en tijdig bij te sturen.

Administratieve organisatie

Er is een duidelijke scheiding tussen Bestuur en Toezicht. Het kader voor de invulling van het toezicht zijn: de statuten, het reglement van de Raad van Toezicht, het reglement van het College van Bestuur en het managementstatuut dat de bevoegdheden regelt van de schoolleiders.

De verantwoordelijkheden, bevoegdheden, functiescheidingen, richtlijnen en procedures zijn vertaald in processen en zijn vastgelegd in de AO-procedures.

Risicomanagement

Jaarlijks wordt bij het opstellen van de begroting een risicoanalyse opgesteld waarbij risico's worden geïdentificeerd, de kans dat het risico zich voordoet wordt geschat en de impact van de risico's wordt bepaald. Tevens worden er beheersmaatregelen benoemd en voor zover mogelijk gekwantificeerd. De risicoanalyse wordt opgenomen in de begroting en de meerjarenbegroting. De risicoanalyse wordt als onderdeel van de begroting vastgesteld door het College van Bestuur en goedgekeurd door de Raad van Toezicht. Op kwartaalbasis wordt gerapporteerd over de risico's en de beheersmaatregelen in de risicomanagementrapportage.

Beschrijving van de belangrijke risico's en onzekerheden

Zie paragraaf 1.8.1

Rapportage Toezichthoudend Orgaan

Zie paragraaf 1.4.

1.11 Toekomstige ontwikkelingen

Ontwikkeling leerlingaantallen

De afgelopen jaren is het leerlingaantal gegroeid. In 2017 bedroeg de groei 4% ten opzichte van 2016. De komende jaren verwachten we een groei van het aantal leerlingen als gevolg van de verwachte groei van het aantal leerlingen in Amsterdam en de vraag naar internationaal onderwijs. De groei zal met name plaatsvinden bij de AICS, Cartesius 2, De Nieuwe Internationale School Esprit (DENISE) en de Europaschool.

De AICS zal de komende jaren relatief meer groeien, gelet op de wachtlijsten, start van een 2e AICS Satellite en de toenemende druk op internationaal onderwijs in de stad. Dit geldt ook voor De Nieuwe Internationaal School Esprit (DENISE). De groei bij de Europaschool zal in de komende jaren

relatief toenemen als gevolg van de wachtlijsten. De te verwachten groei bij Cartesius 2 zal met name het gevolg zijn van het nieuwe onderwijsconcept dat gehanteerd wordt voor de VWO- en HAVO-leerlingen.

Tevens wordt op basis van de prognoses van de gemeente Amsterdam een groei van het aantal VO-leerlingen verwacht met uitzondering van de leerlingen in het vmbo. Om hierop te kunnen anticiperen wil Esprit Scholen extra investeren in techniek en zal het de komende jaren een aantal initiatieven starten. Het gaat o.a. om het aanbieden van innovatief onderwijs aan vmbo-leerlingen en andere leerlingen. Het aantal leerlingen in Amsterdam laat zich moeilijk prognosticeren in de komende jaren, mede door krimp in het VMBO-KB.

Personeel

In 2017 bedroeg de gemiddelde personele formatie 725 fte. Dit is een stijging ten opzichte van 2016 (705 fte). Op peildatum 31/12/2017 waren er 933 medewerkers, dit is een stijgende lijn ten opzichte van 2015 (861 medewerkers) en 2016 (904 medewerkers). Deze stijging wordt vooral veroorzaakt door de groei van de in 2016 gestarte initiatieven Spring High en Cartesius 2 en de AICS Satellite. Ondanks de landelijke daling van instroom op het VMBO, verwacht Esprit Scholen een groei van de personele formatie in 2018, vanwege (de eerder genoemde) nieuwe initiatieven, de geplande groei van DENISE, de Europaschool en de AICS en door de fusie met De Verwondering.

Strategisch HRM

In 2015 is een notitie Strategisch HR-beleid vastgesteld waarin is opgenomen welke planning we hanteren voor uitwerking en implementatie van beleid en instrumenten voor de periode tot 2019. Er zijn vier speerpunten geformuleerd: Strategische personeelsplanning, mobiliteit, leiderschap en duurzame inzetbaarheid.

In 2017 is vooral veel aandacht uitgegaan naar het lerarentekort. In de Stuurgroep Amsterdamse Onderwijsopgaven participeren vertegenwoordigers van gemeente, lerarenopleidingen en schoolbesturen. Er zijn vijf lijnen uitgezet om het lerarentekort terug te dringen: Imago, Instroom, Versterking lerarenberoep/loopbaanperspectief, Aansluiting lerarenopleiding-scholenveld en Randvoorwaarden. Esprit Scholen is actief betrokken bij deze Lerarenagenda, zowel op bestuursniveau als vanuit HR.

Door het tekort op de arbeidsmarkt wordt het steeds belangrijker om slimmer te werven. In 2017 is een nieuw werving en selectiesysteem aangeschaft dat Esprit Scholen in de komende jaren een betere ondersteuning biedt bij employer branding.

Esprit is gestart met de actieve begeleiding van oud-medewerkers in een uitkerings situatie. Met een gerichte benadering proberen we deze groep sneller een perspectief te bieden op ander werk en daarmee de uitkeringsduur te verkorten en de lasten te verlagen.

In 2018 blijft de krapte op de arbeidsmarkt het grootste punt van aandacht.

Opleidingsschool

Opleiden met Esprit is een samenwerkingsverband tussen de Interfacultaire Lerarenopleiding (ILO) van de Universiteit van Amsterdam, de Hogeschool van Amsterdam en de Esprit Scholen. Esprit als Opleidingsschool stelt zich ten doel studenten kwalitatief goed op te leiden tot startende leerkrachten en docenten in het PO en VO. Aan meer dan 100 studenten bood Esprit in 2017 een stageplaats. Van de VO studenten was bijna 70% bezig met een eerstegraads-opleiding. In het PO kwam meer dan 80% van de universitaire pabo. De opleidingsschool zal ook in 2018 een belangrijk wervingsinstrument zijn voor Esprit, met name voor instroom van docenten op schaarstevakken en voor leerkrachten in het PO.

Opleidingscarroussel

Er ligt focus op professionalisering van onze medewerkers via de opleidings-carroussel. De scholing ten behoeve van de opleidingsschool, zoals de onderzoeks-training voor docenten (DOT), is geïntegreerd in het aanbod van de opleidingscarroussel. Andere opleidingstrajecten in 2017 waren een vervolg op de Management Leergang en de start van de Esprit Academie, een traject voor talentvolle LC en LD docenten.

Medewerkerstevredenheid

In Q1 van 2017 is opnieuw het medewerkersonderzoek gehouden. De respons was hoog en op vrijwel alle onderdelen en met name op werkdruk en betrokkenheid/bevlogenheid is een beter resultaat behaald dan bij de vorige meting van drie jaar geleden.

Onze eigen medewerkers waarderen ons als werkgever met een 7,01 waarmee we boven het gemiddelde branchegemiddelde van Onderwijs (6,98) scoren.

Funciemix

De funciemix in onze VO scholen laat een trend zien die vergelijkbaar is met de funciemixcijfers vanuit DUO (VO sectorgemiddelde).

In 2017 is het aandeel LB en LD ten opzichte van 2014 gestegen en het aandeel in LC gedaald. De doorstroom van LB naar LC blijft achter omdat het aandeel in LD (19,48%) hoger is dan de gestelde streefwaarde (14,9%). Het hogere percentage op LD is een gevolg van het Entreerecht.

Doorgroeiruimte op basis van anciënniteit is binnen de VO scholen met name nog aanwezig in de LB schaal.

De funciemix voor het PO is Esprit breed vrijwel conform de streefmix. Het aandeel LA kent een dalende trend sinds een aantal jaren, en zit nu op 59,7% , de streefwaarde ligt op 58%. Het percentage LB steeg sinds 2014 van 34% naar 40,3%, landelijk ligt deze streefwaarde op 40%. Doorgroeiruimte op basis van anciënniteit is binnen de PO scholen nog voldoende aanwezig. Van de medewerkers in de LA schaal heeft 77% nog niet het einde van de functieschaal bereikt. In de LB schaal is dit 63%. In 2018 worden in het PO (landelijk) de functieprofielen herzien, Esprit zal hierbij aansluiten en de niveau-onderscheidende criteria in kaart brengen.

Verzuim

Het gemiddelde verzuimpercentage voor Esprit Scholen over 2017 is 5,9% en de meldingsfrequentie is in dezelfde periode 1,68. Het gemiddelde verzuimpercentage is in 2017 ten opzichte van de afgelopen twee jaar geleden met 0,3%-punt gestegen (2016 en 2015: 5,6%). Focus voor 2017 was het Esprit breed omlaag brengen van de meldingsfrequentie. Deze blijft inderdaad in vergelijking tot voorgaande jaren dalen.

Onze PO scholen scoren beter dan de landelijke benchmark. Het verzuimpercentage van onze PO scholen was in 2017 4,1%. De benchmark voor het PO is landelijk 6,3% voor het OP en 6,6% voor het OOP. Voor een zorgvuldigere benchmark in het VO is het relevant om aspecten als verstedelijking en schooltype mee te nemen. De verzuimcijfers in de Amsterdamse VO scholen zijn met 6,1% voor het OP en 6,4% voor het OOP beduidend hoger dan de landelijke benchmark van respectievelijk 5,1% en 5,4%. Het verzuimpercentage van 6,6% bij de Esprit VO scholen is hoger dan de stedelijke en de landelijke benchmark in het VO..

Interventies verzuim

Per 1 januari 2017 is Esprit overgegaan naar een nieuwe arbodienst. Daarmee kan sneller worden geschakeld wanneer (tijdelijke) uitbreiding van capaciteit noodzakelijk is. Voor 2018 zijn we, in samenwerking met de arbodienst, een nieuwe bedrijfsarts gaan werven die met name op de scholen

met hoog verzuim pro actief meedenkt met leidinggevend en P&O adviseurs over preventie en reductie van verzuim.

In 2017 is het aanbod aan medewerkers om met belastingvoordeel aankopen te doen, uitgebreid. Dit aanbod hebben we laten aansluiten bij een van de speerpunten van ons strategisch HR beleid: duurzame inzetbaarheid. Vitaliteit speelt in de duurzame inzetbaarheid van medewerkers een grote rol. Het bestaande aanbod van fiets en fitness is uitgebreid met onder meer sportabonnementen en gezonde maaltijdpakketten.

E-HRM en 'basis op orde'

De AO voor HR processen is herzien en vastgesteld. Nadat in 2016 de personeelsdossiers van alle medewerkers zijn gedigitaliseerd, staat 2018 in het teken van het digitaliseren van de informatie die op de scholen aanwezig is en het daarmee completeren van de personeelsdossiers.

Reorganisatie en reductie

Het Marcanti College eindigt 2017 met een forse budgetoverschrijding. Omdat dit in grote mate het gevolg is van het hoge langdurige verzuim, is een externe arbeidsdeskundige aangetrokken zodat verzuimdossiers op orde zijn als deze aan het UWV worden voorgelegd. Eind 2017 is een stuurgroep ingesteld met als doelstelling Marcanti weer (financieel) gezond te krijgen.

De reductiedoelstelling van het Berlage Lyceum is in 2017 gerealiseerd.

ICT

Elke school handelt volgens eigen ICT beleid vanuit de school-eigen onderwijsvisie. In 2016 is een brede evaluatie gedaan van de aanwezige apparatuur en expertise. Verder zijn met behulp en externe expertise risico's en trends voor de toekomst in kaart gebracht en op basis hiervan een analyse en advies opgesteld voor de ICT-organisatie van Esprit. Het jaar 2017 is gebruikt om de juiste partners te zoeken die een vervolg kunnen geven aan het advies. In 2018 zal opvolging plaatsvinden van het advies en zal er gewerkt worden aan de optimalisatie van de infrastructuur voor zowel de scholen als Esprit als geheel. Dit zal resulteren in een tweetal kerninfrastructuren die voor alle scholen wordt gebouwd. Daarnaast is er een start gemaakt met de komst van de nieuwe Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).

Huisvesting en facilitaire zaken

De Gemeente Amsterdam is verantwoordelijk voor de onderwijshuisvesting. De betreffende afdeling van de gemeente Amsterdam is de Resultaat Verantwoordelijke Eenheid – Onderwijs, Jeugd en Zorg (RVE-OJZ)

Het reguliere onderhoud, zowel buiten als binnen in het gebouw is voor rekening van het schoolbestuur. Esprit Scholen heeft op dit moment diverse verbouw- en nieuwbouwprojecten lopen.

Onderhoudsplanning

In 2017 is onderhoud gepleegd conform de lopende MOP. Elk jaar wordt in overleg met de schoolleiding aan het begin van het kalenderjaar, aan de hand van de begroting en op basis van de conditie van het schoolgebouw bepaald welk onderhoud wordt uitgevoerd.

De meerjaren onderhoud planning (MJOP/MOP) is aan een herijking toe en dat wordt in 2018 uitgevoerd voor de schoolgebouwen.

Contacten en contracten

Voor het contractbeheer van Esprit is er onderzoek gedaan naar een passend softwarepakket. Dit zal naar verwachting in 2018 zijn beslag krijgen en er zal aansluiting gezocht worden bij landelijke initiatieven zoals SIVON.

Amsterdam International Community School (AICS)

Deze school gaat een nieuw gebouw realiseren aan de A.J. Ernststraat voor 1500 leerlingen. De gemeente Amsterdam heeft het bouwheerschap overgenomen van Esprit. De ingebruikname van dit gebouw staat gepland in 2021. Voor de dependance aan de A.J. Ernststraat 130 is doorgroei mogelijk in het gebouw.

Afgelopen december heeft de Gemeenteraad financiën beschikbaar gesteld om de school te laten groeien aan het Bijlmerplein voor 1500 leerlingen.

Berlage Lyceum

Het Berlage Lyceum heeft renovatieplannen op de huidige locatie om aan de huidige standaarden van de onderwijsvraag te kunnen voldoen. Hiervoor is een voorbereidingssubsidie toegezegd en zijn er gesprekken gevoerd met monumentenzorg en welstand omdat het schoolgebouw op de monumentenlijst staat.

Cartesius2

Deze school zit in een tijdelijke locatie aan de Passeerdersgracht.

Inmiddels is het proces van renovatie/bouw gestart aan de Plantage Muidergracht. Complicerende factoren zorgen voor vertraging in het bouwproces, waardoor extra tijdelijke huisvesting noodzakelijk is. Hiervoor is de Lindengracht 93 aangewezen en dit pand wordt geschikt gemaakt voor het onderwijs van Cartesius2 dat zal starten na de zomer 2018. De Plantage Muidergracht zal beschikbaar komen voor onderwijs in de zomer van 2019.

Denise (De Nieuwe Internationale School Esprit)

De Pieter de Hooghstraat is te klein om Denise te laten doorgroeien. In de herfst van 2017 is voor deze groei een pand aan de Uiterwaardenstraat betrokken. Inmiddels zijn de bouwactiviteiten aan de Piet Mondriaanstraat gestart. Volgens de bouwplanning zal dit pand eind 2018 beschikbaar komen voor het onderwijs van Denise.

De Eilanden

Het binnenklimaat wordt volgens planning van de gemeente Amsterdam in de zomer van 2018 aangepakt.

De Europaschool

De groei van de Europaschool wordt geremd door de mogelijkheden in het pand aan het Hygeaplein. In de gesprekken met de gemeente Amsterdam gaat het ook over de groei van de school en de capaciteit van het gebouw. Er wordt gekeken naar uitbreidings-mogelijkheden op de bestaande locatie. Extra capaciteit wordt gehuurd op nummer 40 aan hetzelfde plein.

Het binnenklimaat wordt volgens planning van de gemeente Amsterdam in de zomer van 2018 aangepakt.

Montessorischool Landsmeer

Naar aanleiding van het onderzoek naar het binnenklimaat is een vervolgactie opgestart.

Mundus College

In 2017 is de verbouwing op het Mundus College rondom het thema veiligheid afgerond en is er een mooie nieuwe entree, een mooie vernieuwde benedenverdieping en een nieuw centraal trappenhuis gerealiseerd. Nieuwe inzichten hebben geleid tot nieuwe ideeën over verhuizen van de PRO-afdeling van de Herman Poortstraat naar de Burgemeester Hogguerstraat, zodat ook Spring High kan groeien. Voor deze inhuizing van de PRO leerlingen en de groei van Spring High zullen interne verbouwingen nodig zijn die in de zomer van 2018 worden uitgevoerd.

Er staat ook een vervanging van de centrale verwarming op stapel. Hiervoor is in 2017 onderzoek gedaan naar de verschillende alternatieven en de mogelijkheid om over te stappen naar Stadswarmte geniet de voorkeur. In 2018 zal Esprit dit proces verder oppakken.

De staat van de gevel heeft ervoor gezorgd dat er onderzoek is gedaan naar de kwaliteit van de constructie van de gevel. Een specialistisch bureau op het gebied van gevels is gevraagd een analyse te maken van de gevelconstructie en een adviesrapport op te stellen om vervolgens in 2018 hier vervolg aan te geven.

Externe en interne ontwikkelingen

In het nationaal onderwijsakkoord zijn afspraken gemaakt over structurele investeringen in het onderwijs. Het gaat onder meer om investeringen in de professionalisering van onder andere docenten en schoolleiders. De afgelopen jaren is er bezuinigd op het onderwijs. Denk hierbij aan bezuinigingen op de verschillende regelingen met betrekking tot de bekostiging. Naast deze bezuinigingen zijn er een aantal stille bezuinigingen doorgevoerd (o.a. btw-verhoging en het niet volledig compenseren van de stijging van de personeelskosten).

Een ontwikkeling met betrekking tot de bekostiging is het onderzoek dat wordt uitgevoerd naar het achterstandenbeleid en de verdeling van de middelen die hiermee samenhangen. Dit kan voor Esprit scholen nadelige effecten hebben. Tevens is de samenwerkingsverband VO Amsterdam Diemen in overleg met de besturen over een nieuwe verdelingsystematiek van de Lwoo gelden. Dit zal effect hebben op de baten m.b.t. Lwoo voor Esprit.

Naast de genoemde ontwikkelingen spelen ook onder andere de volgende ontwikkelingen op Esprit Scholen niveau die impact hebben op de financiën van Esprit Scholen. Het gaat om verder uitrollen van de Nieuwe Internationale School Esprit (DENISE), Cartesius 2 en Springhigh.

Cartesius 2

In augustus 2016 is Cartesius 2 gestart. Dit is een nevenvestiging van Cartesius Lyceum. Cartesius 2 werkt met een innovatief onderwijsconcept, waarin maatwerk in leren voorop staat en wordt gecombineerd met hoge verwachtingen van leerlingen. Het onderwijs is daartoe volledig opgebouwd uit modules en projecten: naast een kerncurriculum worden thematische modules en –projecten aangeboden. Leerlingen maken vanaf de brugklas al keuzes voor een deel van het onderwijs dat zij gaan volgen en zij worden zo aangespoord zelf na te denken over wat zij leren en wanneer. Ze krijgen tevens de kans om te versnellen en te verdiepen. Dit concept zullen we in de komende jaren verder ontwikkelen en perfectioneren.

Spring high

In nieuw-west is Spring High op 1 augustus 2016 gelanceerd. Leerlingen uit de bovenbouw van het PO en onderbouw VO volgen samen les in een groep, waarbij nog niet wordt gedetermineerd naar niveau. Zo wordt meer ruimte gecreëerd voor talentontwikkeling. Spring High is een bijzonder initiatief, voortkomend uit een samenwerkingsverband tussen de Stichting Openbaar Basisonderwijs Westelijke Tuinsteden en Esprit scholen. Beide besturen leveren expertise en middelen aan om zo

jongeren in Nieuw-West meer kansen te bieden. Dit concept zullen we in de komende jaren verder ontwikkelen en perfectioneren.

AICS 2

Om aan het verzoek van vele ouders en van de gemeente Amsterdam te voldoen met betrekking tot het verkleinen van de wachtlijsten voor internationaal Onderwijs is Esprit in gesprek met de gemeente over de start van AICS 2. Er is huisvesting op de lange termijn beschikbaar gekomen. Op dit moment wordt een tijdelijke oplossing gecreëerd.

De Verwondering

In 2017 heeft het bestuur van het ouderinitiatief, dat basisschool 'De Verwondering' heeft gestart, contact gezocht met Esprit scholen om te komen tot een bestuurlijke fusie. De Verwondering is een basisschool in de gemeente Monnickendam. Inmiddels is er, met behulp van een externe deskundige, een zogenaamd fusietraject gestart. Hierbij wordt een fusie-effect-rapportage (FER) opgesteld en zijn er fusieplannen gemaakt. Tevens is de gemeente Monnickendam en de gemeente Amsterdam gevraagd om een positief advies te geven op de voorgenomen fusie. Daarnaast zijn er gesprekken met de beide MR/GMR gestart (voor instemming) en is er contact gezocht met de vakbonden (voor instemming) om het proces naar verwachting voor de zomer van 2018 af te ronden, zodat de fusie een feit is bij de start van schooljaar 2018-2019. Met betrekking tot de definitieve locatie zijn er gesprekken opgestart met de gemeente Monnickendam om de beoogde locatie te renoveren alvorens de school zich hier definitief vestigt.

Tot slot

Esprit Scholen zal met behulp van de inzet van haar medewerkers en daarnaast gebruikmakend van haar schaalgrootte, strategisch personeelsbeleid, optimale formatieplanning en een scherp bewustzijn van de kosten, de middelen zo efficiënt mogelijk inzetten voor goed onderwijs.

Concluderend zal Esprit Scholen zich in de toekomst opnieuw inzetten voor kwalitatief hoogwaardig onderwijs voor de leerlingen met de beschikbare middelen zoals in het onderwijsmanifest van Esprit is opgenomen.

Amsterdam, 15 juni 2018

Ruth Kervezee
Voorzitter College van Bestuur

Percy Henry
Lid College van Bestuur

2 Jaarrekening

2.1 Balans per 31-12 (na voorgestelde resultaat bestemming)

	31-12-2017	31-12-2016
1. ACTIVA		
Vaste activa		
1.2 Materiële vaste activa	5.361.421	5.083.250
Totaal vaste activa	5.361.421	5.083.250
Flottende activa		
1.5 Vorderingen	3.109.283	1.724.989
1.7 Liquide middelen	29.358.945	29.528.693
Totaal flottende activa	32.468.228	31.253.682
TOTAAL ACTIVA	37.829.649	36.336.933
2. PASSIVA		
2.1. Eigen Vermogen		
Algemene reserve (<i>incl. resultaat</i>)	9.413.091	8.830.771
Bestemmingsreserve Publiek	1.279.110	1.675.414
Bestemmingsreserve Innovatie	3.767.104	3.080.204
Bestemmingsfonds Mundus	226.232	316.622
Totaal Eigen vermogen	14.685.537	13.903.011
Vreemd vermogen		
2.2 Voorzieningen	5.598.526	4.976.391
2.3 Langlopende schulden	1.727.314	1.105.287
2.4 Kortlopende schulden	15.818.270	16.352.244
Totaal Vreemd vermogen	23.144.110	22.433.922
TOTAAL PASSIVA	37.829.647	36.336.933

2.2 Staat van Baten en Lasten

	Realisatie 2017	Realisatie 2016
3. BATEN		
3.1 Rijksbijdragen	57.734.443	55.027.101
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	4.219.706	4.017.878
3.3 College- Cursus, les- en examengelden	6.078.173	5.517.301
3.5 Overige baten	4.376.069	3.366.722
TOTAAL BATEN	72.408.391	67.929.002
4. Lasten		
4.1 Personeelslasten	53.750.226	49.783.041
4.2 Afschrijvingen	1.584.862	1.439.860
4.3 Huisvestingslasten	7.477.878	7.973.348
4.4 Overige lasten	8.737.882	7.922.902
TOTAAL LASTEN	71.550.848	67.119.151
Saldo baten en lasten	857.543	809.851
5. Financiële baten en lasten	-75.015	6.904
TOTAAL RESULTAAT	782.528	816.755
Mutaties bestemmingsreserves	802.543	860.460
Bestemmingsreserve publiek	396.303	
Bestemmingsreserve innovatie	315.850	
Bestemmingsfonds Mundus	90.390	
Resultaat na mutaties bestemmingsreserves	1.585.071	1.677.215

2.3 Kasstroomoverzicht 2017

	31-12-2017	31-12-2016
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo Baten en lasten	857.543	809.851
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen	1.584.862	1.439.860
Mutaties voorzieningen	622.135	758.841
Veranderingen in vlottende middelen:		
Mutatie vorderingen	- 1.384.294	291.497
Mutatie schulden	88.053	3.519.791
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	1.768.300	6.819.840
Ontvangen interest	5.260	15.552
Betaalde interest	- 80.275	- 8.648
Saldo ontvangen/betaalde interest	- 75.015	6.904
Kasstroom uit operationele activiteiten	1.693.284	6.826.744
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investeringen in materiële vaste activa	- 1.863.032	- 2.217.520
Desinvesteringen in materiële vaste activa	0	0
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	- 1.863.032	- 2.217.520
Mutatie geldmiddelen	- 169.748	4.609.225
Mutatie liquide middelen		
Stand per 1 januari	29.528.693	24.919.469
Stand per 31 december	29.358.945	29.528.693
Toename/afname liquide middelen	- 169.748	4.609.225

Toelichting:

De grote mutatie bij de vorderingen wordt veroorzaakt door de positie van de projectkosten DMO. De mutatie bij de schulden was in 2016 relatief hoog door de ontvangst van de subsidie voor het Mundus College. Er is geen sprake geweest van financieringsactiviteiten gedurende de boekjaren 2016 en 2017.

2.4 Grondslagen

Algemeen

Onderwijsstichting Esprit (Esprit Scholen), bestuur nummer 40586, is gevestigd op de Prinses Irenestraat 59 te Amsterdam en heeft als voornaamste activiteit het geven van primair en voortgezet onderwijs. Onderwijsstichting Esprit staat vermeld bij de KvK Amsterdam onder nummer 41213992. De jaarrekening 2017 sluit aan bij het model Elektronisch Financieel Jaarverslag (EFJ).

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. In deze regeling is bepaald dat de bepalingen van titel 9 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn en met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen. De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslaggevingsperiode van een kalenderjaar, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2017.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de Esprit Scholen zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop de betreffende transacties of gebeurtenissen betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de Esprit Scholen.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Financiële instrumenten

Voor de grondslagen van de primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost. Er is geen sprake van afgeleide (secundaire) financiële instrumenten.

Waardering

De waarderingsgrondslagen van de voorzieningen zijn naar de mening van het bestuur het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa (inventaris) worden gewaardeerd tegen de kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De kostprijs bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen, noodzakelijk voor het beoogde gebruik. De overheidssubsidies worden afzonderlijk gepassiveerd onder de overlopende passiva. De vrijval van de overheidssubsidies wordt ten gunste gebracht van het resultaat conform de afschrijvingslasten van de activa waarop de subsidies betrekking hebben. De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de geschatte economische levensduur en bedraagt drie jaar voor zover het investeringen in ICT betreft en 8 tot 20 jaar voor zover het investeringen in overige inventaris betreft. De activeringsgrens bedraagt € 500.

De door Esprit Scholen beheerde schoolgebouwen zijn juridisch wel, doch economisch geen eigendom van de stichting. Deze gebouwen zijn volledig gesubsidieerd en dienen, wanneer ze niet meer conform de bestemming worden gebruikt, om niet te worden overgedragen aan de Gemeente.

Ter zake van verwachte kosten van periodiek groot onderhoud aan gebouwen, installaties e.d. wordt een voorziening gevormd. Zie hiervoor de grondslag onder Voorzieningen'.

Buiten gebruik gestelde activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde. Er zijn geen rentekosten in de, tegen de vervaardigings-/verkrijgingsprijs gewaardeerde, materiële vaste activa opgenomen.

Bijzondere waardeverminderingen

Voor materiële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te bepalen voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald op basis van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroom genererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderverslies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderverslies is verminderd. Als een dergelijke indicatie

aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief (of kasstroom genererende eenheid) geschat.

Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardevermindingsverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardevermindingsverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroom genererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardevermindingsverlies voor het actief (of kasstroom genererende eenheid) zou zijn verantwoord.

Overige vorderingen

Overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindingsverliezen.

Eigen Vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve en de bestemmingsreserves en het bestemmingsfonds. De in de jaarrekening gepresenteerde balans is ná voorgestelde resultaatverdeling. Een nadere uiteenzetting van de reserves is opgenomen in de toelichting op de balans.

De onttrekkingen aan de reserves geschieden conform daartoe strekkende bestuursbesluiten of geschieden op basis van rijksregelgeving dan wel in lijn met de richtlijnen die hiervoor gelden in geval van het bestemmingsfonds.

Reserves worden gevormd conform de door het bestuur daartoe genomen besluiten dan wel op grond van ministeriële regelgeving.

Voorzieningen

Algemeen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer er sprake is van:

- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden;
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt en
- het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Indien (een deel van) de uitgaven die noodzakelijk zijn om een voorziening af te wikkelen, waarschijnlijk geheel of gedeeltelijk door een derde worden vergoed bij de afwikkeling van de voorziening, wordt de vergoeding als afzonderlijk actief gepresenteerd.

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, tenzij anders vermeld. De omvang van de voorziening wordt bepaald door de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de betreffende verplichtingen en verliezen per balansdatum af te wikkelen.

Reorganisatievoorziening

Een reorganisatievoorziening wordt getroffen als op de balansdatum een gedetailleerd reorganisatieplan is geformaliseerd en uiterlijk op opmaakdatum van de jaarrekening de gerechtvaardigde verwachting van uitvoering van het plan is gewekt bij hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben. Van een gerechtvaardigde verwachting is sprake als is gestart met de uitvoering van de reorganisatie, of als de hoofdlijnen bekend zijn gemaakt aan hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben.

In de reorganisatievoorziening worden de als gevolg van de reorganisatie noodzakelijke kosten opgenomen die niet in verband staan met de doorlopende activiteiten van de Esprit Scholen.

Jubileumvoorziening

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd.

Voorziening WW

De voorziening heeft betrekking op 25% eigen risico van de wachtgeldregeling inclusief bovenwettelijke wachtgelduitkering. De voorziening is gebaseerd op het aantal deelnemers aan de regeling, de vastgestelde uitkeringen, verwachte indexatie, looptijd en uitstroomverwachting.

Voorziening Spaar- en overig verlof

Deze voorziening is gevormd voor de verplichtingen van de door personeelsleden opgebouwde rechten op spaarverlof. De voorziening is gebaseerd op de opgebouwde verlofuren.

Voorziening

CAO-Levensfasebewust (individueel keuzebudget)

Deze voorziening is gevormd voor de verplichtingen van de door personeelsleden opgebouwde rechten op verlof. De voorziening is gebaseerd op de opgebouwde verlofuren van maximaal 50 uur op basis van één Wtf per schooljaar voor het Voortgezet Onderwijs. Het verlof mag maximaal 4 jaar worden opgebouwd en dient uiterlijk in het vijfde jaar te worden opgenomen. Dit recht van het CAO stamt vanaf schooljaar 2014/2015. De CAO Levensfasebewust voor het Primair onderwijs wordt verwerkt in de jaartaken.

Voorziening groot onderhoud

Voor verwachte kosten inzake groot onderhoud van panden, installaties e.d. wordt een voorziening gevormd. De toevoegingen aan de voorziening worden bepaald op basis van het geschatte bedrag van groot onderhoud en de periode die telkens verloopt tussen de werkzaamheden van groot onderhoud, een en ander zoals blijkt uit een meerjarig onderhoudsplan. De kosten van groot onderhoud worden verwerkt ten laste van de voorziening voor zover deze is gevormd voor de beoogde kosten.

Voorziening langdurig zieken

Een voorziening voor langdurig zieken wordt gevormd voor op balansdatum langdurig zieke medewerkers, indien deze naar verwachting niet geheel of gedeeltelijk hersteld zijn voor het eind van zijn/haar dienstverband. Hierbij wordt een inschatting gemaakt van de toekomstige lasten die hierop betrekking hebben. Als uitgangspunt telt hierbij de 42ste-weeks melding.

Voorziening transitie

Voor die medewerkers waarvoor een vaststellingsovereenkomst is gesloten dan wel waarbij de afspraken dusdanig zeker en te materialiseren zijn, wordt een voorziening gevormd voor de te betalen transitievergoeding en eventuele improductieve uren.

Kortlopende schulden

Bij de eerste opname worden deze gewaardeerd tegen reële waarde, de vervolgwaaording is tegen de geamortiseerde kostprijs.

Saldering

Een actief en een post van het vreemd vermogen worden gesaldeerd in de jaarrekening opgenomen uitsluitend indien en voor zover:

- een deugdelijk juridisch instrument beschikbaar is om het actief en de post van het vreemd vermogen gesaldeerd en simultaan af te wikkelen; en
- het stellige voornemen bestaat om het saldo als zodanig of beide posten simultaan af te wikkelen.

Reële waarde

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn.

De reële waarde van niet-beursgenoteerde financiële instrumenten wordt bepaald door de verwachte kasstromen contant te maken tegen een disconteringsvoet die gelijk is aan de geldende risicovrije marktrente voor de resterende looptijd vermeerderd met krediet- en liquiditeitsopslagen.

Geamortiseerde kostprijs

De geamortiseerde kostprijs is het bedrag waarvoor een financieel actief of financiële verplichting bij de eerste verwerking in de balans wordt opgenomen, verminderd met aflossingen op de hoofdsom, vermeerderd of verminderd met de via de effectieve-rentemethode bepaalde cumulatieve amortisatie van het verschil tussen dat eerste bedrag en het aflossingsbedrag en verminderd met eventuele afboekingen (direct, dan wel door het vormen van een voorziening) wegens bijzondere waardeverminderingen of oninbaarheid).

Verantwoording van de baten

Rijksbijdragen

De Rijksbijdragen worden evenredig als baten verantwoord in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft. De geormerkte OCW-subsidies en niet-geormerkte OCW-subsidies met prestatieverklaring worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet-bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn nog niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op de balansdatum.

Overige overheidsbijdragen en –subsidies

Gemeentelijke subsidies worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de instelling de condities voor ontvangst kan aantonen.

College, Cursus-, les- en examengelden

Deze worden allen evenredig toegerekend aan het schooljaar.

Overige baten

Overige baten bestaan uit verhuur, detachering van personeel, ouderbijdrage en overige baten:

- Huuropbrengsten uit verhuur van sportzalen en lokalen worden in de staat van baten en lasten opgenomen gedurende de looptijd van de huurovereenkomst.
- Detacheringen worden conform het detachingscontract in de staat van baten en lasten opgenomen.
- De ouderbijdragen worden evenredig aan de besteding/activiteiten verantwoord als baten.
- De overige baten worden toegerekend aan de periode waar ze betrekking op hebben.

Personeelkosten

Lonen en salarissen, sociale lasten en pensioenpremies worden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Indien de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de stichting. De personeelskosten worden toegerekend aan perioden waarin de daarmee verband houdende arbeidsprestaties zijn geleverd.

Nederlandse pensioenregelingen

Op grond van de Nederlandse pensioenwet worden de Nederlandse regelingen primair volgens een toegezegde bijdrageregeling in deze jaarrekening verwerkt. In deze benadering wordt de verplichting voortvloeiende uit een door de rechtspersoon gedane pensioentoezegging gebaseerd op de financieringsafspraken zoals vastgelegd in de uitvoeringsovereenkomst tussen Esprit Scholen en pensioenuitvoerder. Esprit Scholen heeft de verplichtingen inzake de pensioenrechten van haar personeel ondergebracht bij stichting Pensioenfonds ABP. Esprit Scholen betaalt hiervoor premies, waarvan ongeveer 2/3e-deel door de werkgever wordt betaald en ongeveer 1/3e-deel door de werknemer. Op deze pensioenregeling zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte of contractuele basis premies betaald door de instelling. De regeling classificeert als een toegezegde bijdrageregeling. De aan de pensioenuitvoerder te betalen premie wordt als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord. Te betalen premie dan wel de vooruitbetaalde premie per jaareinde wordt als overlopend passief respectievelijk overlopend actief verantwoord. Esprit heeft ingeval van tekorten bij het Bedrijfstakpensioenfonds geen andere verplichting dan mogelijke toekomstige hogere premies.

Het ABP hanteert het middelloon als het pensioengevend salarisgrondslag voor wat betreft deelnemers uit de onderwijssector. Er wordt geen pensioen opgebouwd over het salaris boven € 105.075. ABP probeert ieder jaar de pensioenen te verhogen met de gemiddelde stijging van de lonen in de sectoren overheid en onderwijs. Bij pensioenfonds is de dekkingsgraad een belangrijk element. Vanaf 2015 gelden er nieuwe regels ten aanzien van de bepaling van de dekkingsgraad en wordt er gerekend met een gemiddelde over het achterliggende jaar. De nieuwe berekening wordt aangeduid met de term beleidsdekkingsgraad. Per balansdatum bedroeg de beleidsdekkingsgraad 104,4%. Per april 2018 bedraagt de beleidsdekkingsgraad 104,4 %. Het gemiddelde van de afgelopen 12 maanden ligt op 103,4% (gerekend t/m april 2018). Hiermee ligt de beleidsdekkingsgraad lager dan de 128% die de pensioenregels voorschrijven. Daarnaast is wettelijk bepaald dat de beleidsdekkingsgraad niet langer dan 5 jaar onder de 104,2% mag liggen. Deze grens kan afhankelijk van de rente en de beleggingsmix verschuiven.

Indien het ABP verwacht dat het niet lukt om binnen 10 jaar de bovengenoemde 128% te halen of indien de beleidsdekkingsgraad langer dan 5 jaar lager is dan 104,2% dan dient het pensioenfonds een herstelplan op te stellen. Indien het pensioenfonds het niet lukt om binnen 10 jaar de 128% te halen, of is de beleidsdekkingsgraad langer dan 5 jaar lager dan 104,2%, dan verlaagd het pensioenfonds de pensioenen. Een eventuele verlaging mag over maximaal 10 jaar gespreid worden. ABP heeft een herstelplan opgesteld gezien de beleidsdekkingsgraad te laag was. De belangrijke elementen van het herstelplan zijn dat de pensioenen voor 2017 en 2018 niet worden verlaagd. Voor de periode daarna is de kans aanwezig dat pensioenen verlaagd moeten worden. Daarnaast

verwacht het ABP dat de pensioenen de komende jaren niet verhoogd kunnen worden. Het herstelplan is door ABP ingediend bij DNB. DNB heeft de berekening gecontroleerd en goedgekeurd. Voor nadere informatie rondom pensioenen verwijzen wij naar www.abp.nl.

Leasing

Esprit Scholen kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele leases. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm.

Operationele leases

Als Esprit Scholen optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Leasebetalingen inzake de operationele lease worden lineair over de leaseperiode ten laste van de staat van baten en lasten gebracht.

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen die als onderdeel van de berekening van de effectieve rente worden meegenomen.

Belastingen

De stichting maakt gebruik van de onderwijsvrijstelling inzake de vennootschapsbelasting.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

Resultaatbestemming

Het positieve resultaat in 2017 wordt voorgesteld om op de volgende wijze te verdelen.

	31-12-2017
Resultaatbestemming	
Bestemmingsreserve Publiek	- 396.303
Bestemmingsreserve Innovatie	686.900
Bestemmingsfonds Mundus	- 90.390
Dotatie algemene reserve	582.321
RESULTAAT	782.528

2.5 Toelichting op de balans en de staat van baten en lasten

2.5.1 Activa

Materiële vaste activa:

Er is in 2017 meer geïnvesteerd dan begroot (€ 1.857.072 versus € 736.000). Deze investeringen hebben met name plaatsgevonden in de activa categorieën ICT (€ 759.000) en inventaris (€ 561.000).

	31/12/2016			2017		31/12/2017		
	Aanschaf prijs	Afschr. Cumulatief	Boekwaarde	Investering	Afschrijving	Aanschaf prijs *)	Afschr. Cumulatief *)	Boekwaarde
1.2 Materiële vaste activa								
1.2.1 gebouwen en terreinen								
1.2.2 Inventaris en apparatuur	20.551.740	15.468.490	5.083.250	1.863.032	1.584.862	22.414.772	17.053.352	5.361.421
Materiële vaste activa	20.551.740	15.468.490	5.083.250	1.863.062	1.584.862	13.840.797	8.479.376	5.361.421

*) In 2017 heeft een correctie plaatsgevonden van ruim € 8.500.000.. Dit betreft investeringen waarvan is vastgesteld dat deze niet meer actief aanwezig zijn binnen Esprit. Deze desinvestering heeft geen resultaat effect aangezien deze activa reeds langere tijd geheel waren afgeschreven.

Vorderingen	31-12-2017	31-12-2016
1.5 Vorderingen		
1.5.1 Debiteuren	597.669	570.457
1.5.2 OCW/SWV		
1.5.6 Gemeenten	1.306.575	212.106
1.5.7 Overige vorderingen (=personeel 1.5.7.1)	51.583	
1.5.8 Overlopende activa	1.420.265	1.161.291
1.5.9 af: voorziening wegens oninbaarheid	- 266.809	- 218.865
Vorderingen	3.109.283	1.724.989

De grote mutatie bij de vorderingen (gemeenten) wordt veroorzaakt door de positie van de projectkosten Dienst Onderwijshuisvesting (nog te ontvangen subsidies).

De voorziening wegens oninbaarheid is o.b.v. de Esprit richtlijnen verhoogd.

	31-12-2017	31-12-2016
1.5.8 Uitsplitsing overlopende activa		
1.5.8.1 Vooruitbetaalde kosten		0
1.5.8.2 Verstrekte voorschotten	50.081	27.401
1.5.8.3 Overige overlopende activa	1.370.184	1.133.890
Totaal overlopende activa	1.420.265	1.161.291

De "overige overlopende activa" zijn voor het grootste deel opgebouwd uit OCW bekostiging die verdeeld wordt over het schooljaar 2017/2018 (k€ 975) en nog te besteden projectsubsidies (k€ 473).

	31-12-2017	31-12-2016
1.5.9 Uitsplitsing voorziening oninbaarheid		
1.5.9.1 Stand per 1 januari	- 218.865	- 204.625
1.5.9.2 Onttrekking	13.047	14.225
1.5.9.3 Dotatie	- 60.991	- 28.465
Stand per 31 december	- 266.809	- 218.865

Op basis van de interne richtlijn (25% voorzien van 90 t/m 180 dagen, 50% van 180 t/m 360 dagen en 100% van alles ouder dan 360 dagen) volgt een dotatie van € 60.991. Daarnaast is er voor € 13.047 (vergelijkbaar met 2016) onttrokken. Dit betrof vooral afboekingen bij de AICS.

Liquide middelen

	31-12-2017	31-12-2016
1.7 Liquide middelen		
1.7.1 Kasmiddelen	16.137	22.971
1.7.2 Bankrekeningen	23.768.027	23.933.363
1.7.3 Deposito's (ABN)	5.574.780	5.572.359
Liquide middelen	29.358.945	29.528.693

Met uitzondering van de bankrekeningen die meegekomen zijn met de bestuurlijke overdracht van "de Eilanden" staan op balansdatum alle liquide middelen ter vrije beschikking.

2.5.2 Passiva

Eigen Vermogen

	31-12-2016	Onttrekking	Dotatie	31-12-2017
Eigen Vermogen				
Algemene reserve	8.830.771		+ 582.321	9.413.091
Bestemmingsreserve publiek	1.675.413	-396.303		1.279.114
Bestemmingsreserve Innovatie	3.080.204	-315.850	+ 1.002.750	3.767.104
Bestemmingsfonds Mundus	316.622	- 90.390		226.232
EIGEN VERMOGEN	13.903.011	- 802.543	1.585.071	14.685.537

Esprit scholen heeft één Eigen Vermogen. Conform de samenwerkingsovereenkomst met de Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia wordt hierbij toegelicht dat de bijdrage van het 4e Gymnasium aan het Eigen Vermogen € 3.341.752 is(= € 3.119.350 + € 222.402).

Bestemmingsreserve:

In 2013 is een bestemmingsreserve gevormd van de middelen die beschikbaar zijn gesteld vanuit het Nationaal Onderwijsakkoord.

Bestemmingsdoelen bestemmingsreserve publiek

De bestemmingsreserve publiek is gevormd ten behoeve van de volgende projecten:

- internationalisering: het gaat hierbij om o.a. tweetalig onderwijs, meer vreemde talen, meer aandacht voor diversiteit en op te starten dependance (internationale school) van het Berlage Lyceum;
- Passend onderwijs: het gaat hierbij om o.a. ICT-investeringen en projectgelden die o.a. betrekking hebben op de invoering van passend onderwijs;
- Professionalisering medewerkers: het gaat hierbij om scholingskosten en investeringen in talentontwikkeling en de mogelijkheden om de kwaliteit van de docenten en schoolleiders te verhogen;
- Beroepscollege West: het gaat hierbij om o.a. onderwijskundig aanpassingen in het onderwijsprofiel van het Marcanti College, projectgelden m.b.t. het intensiveren van de samenwerking tussen de drie scholen (Mundus College (voorheen Nova), Calvijn met Junior College en Marcanti College);
- Investeringen in de veiligheid bij het Mundus College en de kwaliteit van het onderwijs bij het Mundus College;

- Extra investeringen in de Opleidingsschool: naast de rijksbijdrage aan de kosten van de Opleidingsschool wil Esprit Scholen een extra bedrag investeren in de Opleidingsschool;
- Fonds 4E Gymnasium: het gaat hierbij om o.a. ICT-investeringen en investeringen in medewerkers.
- Naar aanleiding van de daling van het aantal leerlingen en de noodzakelijke reductie van het aantal onderwijzend personeel om de daling van de baten op te vangen heeft het College van Bestuur besloten om een bestemmingsreserve te vormen om onder andere de reductie van het onderwijzend personeel te bewerkstelligen en om de kwaliteit van onderwijzend personeel te verbeteren.
- Inrichtingskosten na de verbouwing van het hoofdgebouw van het Mundus College in verband met o.a. veiligheid en voor extra lessen in de Nederlandse taal in het derde leerjaar tot en met het vijfde leerjaar voor de nieuwkomers bij het Mundus College.
- Een bestemmingsreserve te vormen voor het financieren van het duurzaamheidsproject bij de WSV ter bevordering van het spelen en gezonde leefstijl van leerlingen.

Bestemmingsreserve Innovatie

Het bestuur heeft in 2015 besloten om een bestemmingsreserve Innovatie te vormen ter financiering van innovaties in het onderwijs. Het gaat hierbij om onder andere de volgende innovaties: Cartesius 2, het Mundus College, Spring High en het Marcanti College.

In 2017 is een bedrag ad € 686.900 toegevoegd (onttrekking €315.850 en dotatie € 1.002.750).

Bestemmingsfonds Mundus College

In 2014 zijn Esprit Scholen en de Stichting Boekenfonds Nova middels mediation overeengekomen dat het vermogen van de stichting minus de schulden wordt overgedragen aan Esprit Scholen. Deze middelen mogen conform de gemaakte afspraken aan projecten worden besteed ten gunste van de leerlingen van het Mundus College. Hiervoor is een bestemmingsfonds gevormd. Hieronder is een overzicht van de bestedingen in 2017.

Overzicht bestemmingsfonds Mundus			
	31-12-2016	Kosten 2017	31-12-2017
Fitness (00267MUN)	€ 16.855	€ 16.861	€ -5
Werkproject (00268MUN)	€ 66.673	€ 11.124	€ 55.550
Foto/film (00269MUN)	€ 17.577	€ 1.690	€ 15.887
Muziek (00270MUN)	€ 24.118	€ 8.268	€ 15.850
Thuisbasis (00271MUN)	€ 79.053	€ 21.874	€ 57.180
Stille werkplek (00272MUN)	€ 84.720	€ 30.045	€ 54.675
Buitenchill (00273MUN)	€ 27.625	€ 529	€ 27.096
Totaal	€ 316.622	€ 90.390	€ 226.233

Resultaatbestemming

Het positieve resultaat in 2017 wordt op de volgende wijze bestemd.

	31-12-2017
Resultaatbestemming	
Bestemmingsreserve Publiek	- 396.303
Bestemmingsreserve Innovatie	686.900
Bestemmingsfonds Mundus	- 90.390
Dotatie algemene reserve	582.321
RESULTAAT	782.528

Voorzeningen

	Stand per 1 januari 2017	Dotaties	Ont-trekkingen	Stand per 31 12 2017	Kortlopend < 1 jaar	>1 jaar en <5 jaar	Langlopend > 5 jaar
2.2 Voorzeningen							
Personele voorzieningen							
WW voorziening	651.099	21.429	- 360.919	311.609	208.566	103.043	
Langdurig zieken	0	273.738	0	273.738	258.965	14.774	
Transitie	0	130.110	0	130.110	130.110		
Individueel keuzebudget	526.951	336.574	- 24.747	838.778	838.778		
Spaarverlof	344.863		- 77.286	267.577	267.577		
Jubilea	388.175	85.386	- 35.597	437.964	36.631	122.954	278.380
Overig	49.188		-16.909	32.279	32.279		
Personele voorzieningen	1.960.276	847.237	-515.458	2.292.055	1.772.906	240.771	278.380
Onderhoudsvoorziening	3.016.115	554.000	- 263.644	3.306.471	910.000	500.000	1.896.471
Totaal voorzieningen	4.976.391	1.401.237	- 779.102	5.598.526	2.682.906	740.771	2.174.851

Toelichting:

WW voorziening

Bij de bepaling van de WW voorziening is zowel rekening gehouden met de basisverplichting en de bovenwettelijk aanspraken. Hierbij is het uitgangspunt gehanteerd dat 20% van de medewerkers die in de WW terecht komen binnen twee jaar naar verwachting een nieuwe baan vinden.

Langdurig zieken

In 2017 is voor het eerst een voorziening gevormd voor langdurig zieken. Hierbij is een berekening gemaakt van de loonkosten van langdurig zieke medewerkers die mogelijk doorbetaald dienen te worden op basis van de inschatting dat iemand weer hersteld, dan wel ziek blijft.

Transitie

De transitievergoeding is gevormd voor die medewerkers waarbij sprake is van een vaststellingsovereenkomst die in 2018 tot effectuering leidt.

Individueel keuzebudget

Bij de bepaling van het individuele keuzebudget (50 uur bij het VO) wordt het gespaarde saldo gewaardeerd o.b.v. het geldende uurloon.

Spaarverlof

Het "spaarverlof" is een vorm van verlof die alleen nog maar onttrekking kent. Naast medewerkers die hier gedurende het jaar gebruik van hebben gemaakt is bij de bepaling van de voorziening rekening gehouden met medewerkers die reeds zijn vertrokken.

Jubilea

Voor de (toekomstige) uitbetaling van jubilea uitkeringen is een voorziening gevormd die rekening houdt met de opgebouwde arbeidsverleden en de kans dat medewerkers de jubileumleeftijd bereiken.

Overig

Onder de overige voorzieningen valt het o.a. "opfrisverlof". Deze vorm van verlof kent een aflopend karakter.

Onderhoudsvoorziening

Vanuit de onderhoudsvoorziening is in 2017 € 263.644 onttrokken. Dit betreft vooral schilderwerk en bouwkundige werkzaamheden. In 2017 heeft de jaarlijkse dotatie plaatsgevonden à € 554.000 waardoor per saldo de voorziening is gestegen. De dotatie is gebaseerd op het meerjaren onderhoudsplan (MOP). Het MOP wordt ge-updatet in 2018 .

Langlopende schulden

	31-12-2017	31-12-2016
2.3 langlopende schulden		
Vooruit ontvangen investeringssubsidies	1.727.314	1.105.287
Langlopende schulden	1.727.314	1.105.287

De investeringssubsidies zijn toegenomen als gevolg van de ontvangen subsidies in het kader van o.a. de investeringen bij de 4^e Gym (€ 1.112.464). Daarnaast is er in 2017 € 490.437 onttrokken.

Kortlopende schulden

	31-12-2017	31-12-2016
2.4 Kortlopende schulden		
2.4.3 Crediteuren	713.632	561.712
2.4.4 OCW		0
2.4.7 Belastingen en premies sociale verzekering	2.201.643	2.172.764
2.4.8 schulden ter zake van pensioenen	603.363	512.611
2.4.9 overige kortlopende schulden	5.684.459	5.097.889
2.4.10 Overlopend passiva	6.615.173	8.007.268
Kortlopende schulden	15.818.270	16.352.244

De post "2.4.9 overige kortlopende schulden" wordt voornamelijk opgebouwd door de les gelden voor het schooljaar 2017/2018 (€ 4,7 miljoen) die wij lineair over het schooljaar laten vrijvallen. Dit bedrag is € 0,4 miljoen hoger dan 2016.

	31-12-2017	31-12-2016
2.4.7 Belastingen en premies sociale verzekering		
2.4.7.1 loonheffing	2.173.622	2.147.913
2.4.7.2 omzetbelasting	28.021	24.851
2.4.7.3 premies sociale verzekeringen		
2.4.7.4 overige belastingen		
Belastingen en premies sociale verzekering	2.201.643	2.172.764

	31-12-2017	31-12-2016
2.4.10 Overlopende passiva		
2.4.10.5 vakantiegeld en-dagen	1.657.471	1.632.080
2.4.10.8 overige	4.957.702	6.375.188
Overlopende passiva	6.615.173	8.007.268

De post “2.4.10.8 overige overlopende passiva” is voor het grootste deel opgebouwd uit DMO subsidies (€ 1,4 miljoen), betalingen onderweg (€ 1,4 miljoen) en vooruit ontvangen bedragen (€ 0,8 miljoen).

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

2.5.3 Financiële instrumenten

Algemeen

Esprit Scholen maakt in de bedrijfsuitoefening gebruik van een beperkt aantal financiële instrumenten. Deze instrumenten leiden mogelijk tot (beperkte) risico.

Om deze risico's te beheersen is een helder en actueel beleid opgesteld. Doel hiervan is om de financiële impact zoveel mogelijk te beperken.

Esprit Scholen maakt geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten (derivaten) om risico's te beheersen.

Kredietrisico en krediet mitigerende aspecten

Esprit Scholen loopt mogelijk een kredietrisico op haar “overige vorderingen” en “liquide middelen”. Het maximale risico hiervan bedraagt € 32.500.000 (vorderingen ad € 3.100.000 en liquide middelen ad € 29.400.000).

De vorderingen hebben betrekking op een groot aantal debiteuren voor een totaalbedrag van € 600.000, gemeenten ad € 1.300.000 en € 1.400.000 aan overlopende (vooruitbetaalde) posten.

De liquide middelen zijn ondergebracht bij Nederlandse banken met een A/AA/AAA-rating. Wij achten het kredietrisico hierover zeer minimaal.

Renterisico en kasstroomrisico

Esprit loopt geen renterisico over de rentedragende schulden en heeft geen langlopende leningen.

Valutarisico

Esprit is alleen werkzaam in Nederland en loopt derhalve geen valutarisico.

Prijrisico

Esprit heeft geen aandelen en loopt derhalve geen prijsrisico.

Liquiditeitsrisico

De liquiditeitspositie wordt bewaakt door middel van opvolgende liquiditeitsbegrotingen. Het management ziet erop toe dat voor er steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de verplichtingen te kunnen voldoen.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Per balansdatum zijn de volgende niet uit de balans blijvende verplichtingen (groter dan € 50.000,- op jaarbasis) opgenomen:

- Raamovereenkomst leermiddelen:
Er is op basis van een Europese aanbesteding in 2017 een tweejarig contract afgesloten met twee optiejaren. Voor externe boekenfondsen is een contract afgesloten met Van Dijk Educatie inzake de levering van leermiddelen. Voor de interne boekenfondsen is een contract afgesloten met Osinga De Jong.
- Aanbesteding schoonmaak:
In 2017 heeft een Europese aanbesteding plaatsgevonden voor de schoonmaak. Dit heeft geresulteerd in een nieuw contract per 1 maart 2018 met Dolmans. De lopende contracten kennen een einddatum in 2017 m.u.v. WSV waarbij de einddatum ligt op 31 juli 2018.
- Overeenkomst Ricoh:
De huurovereenkomst met Ricoh heeft al einddatum 31 augustus 2019. Gebaseerd op een maandelijks huurbedrag à € 9.107,50 kent dit contract nog een verplichting voor 20 maanden. Dit betekent een verplichting van totaal € 220.402 (incl. BTW).
- De huurovereenkomst met Breevast voor de Prinses Irenestraat 59/61 (school: AICS en het Centraal Bureau) loopt tot 31 juli 2018 en is verlengd tot en met 31 december 2021. De jaarlijkse huur bedraagt € 2.154.159,-.
- Per 1 januari 2016 is een overeenkomst gesloten met Dyade t.b.v. de salarisverwerking: Dit jaarlijks, stilzwijgend verlengde, contract kent een jaarverplichting van € 152.565.
- De over de maand december 2017 verschuldigde afdracht pensioenpremies en loonheffing bedragen respectievelijk € 603.363 en € 2.173.622.

In 2018 is het huurcontract met de rechtsopvolger van Breevast verlengd tot en met 31/12/2021. Hierbij zijn er geen wijzigingen doorgevoerd in de financiële voorwaarden.

2.6 Toelichting op de posten van baten en lasten

2.6.1 Baten

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
3.1 Rijksbijdragen			
3.1.1 Rijksbijdragen OCW	51.018.802		47.968.683
3.1.2 Overige subsidies OCW	5.458.370		6.184.289
3.1.4 ontvangen doorbetalingen rijksbijdragen SWV	1.257.271		874.128
RIJKSBIJDAGEN	57.734.443	55.488.039	55.027.101

Rijksbijdragen t.o.v. begroting & realisatie 2016

De rijksbijdragen OCW zijn € 3.050.119 (6,4%) hoger dan in 2016. Dit is verklaarbaar door een stijging in het aantal leerlingen en een stijging van bekostigingsonderdelen (prijscompensatie exploitatie en compensatie voor gestegen werkgeverslasten).

Het verschil met de begroting kan op dezelfde wijze worden verklaard. Hierin was voorzichtigheidshalve geen rekening gehouden met een (prijs-)stijging van de bekostiging.

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies			
3.2.2 Gemeentelijke bijdragen/subsidies	4.219.706	4.216.792	4.010.258
3.2.2 Overige bijdragen/subsidies			7.620
TOTAAL OVERIGE Overheidsbijdragen	4.219.706	4.216.792	4.017.878

Het grootste deel (€ 2.200.000 miljoen) van de gemeentelijke bijdrage betreft de huurvergoeding voor het pand aan de Prinses Irenestraat 59 (huur en overige huisvestingslasten).

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
3.3 College-, cursus-, les-, en examengelden			
Tuition fee AICS	6.014.210	5.822.791	5.447.256
Staff discount	- 50.278		- 60.155
Entry fee	114.241	83.254	130.200
College-, cursus-, les-, en examen-gelden	6.078.173	5.906.045	5.517.301

Het aantal leerlingen bij de AICS is toegenomen waardoor enerzijds de entry fees hoger uitvallen en tevens de Tuition fee. Daarnaast is er sprake van een (lichte) stijging vanaf 1 oktober 2017 van de gehanteerde fees.

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
3.5 Overige Baten			
3.5.1 Verhuur onroerende zaken	67.854	64.968	75.549
3.5.2 Detachering personeel	91.508	61.450	195.480
3.5.5 Ouderbijdragen	2.113.791	1.930.974	1.958.436
3.5.6 Overige baten	2.102.918	1.124.618	1.137.257
OVERIGE BATEN	4.376.071	3.182.010	3.366.722

Het grootste verschil t.o.v. de begroting is zichtbaar op de post "overige baten". In hoofdstuk 1.9.4. is hiervoor reeds een toelichting gegeven.

2.6.2 Lasten

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
4.1 Personeelslasten			
4.1.1 Lonen en salarissen	48.940.296	47.912.654	47.182.517
4.1.1.1 Bruto lonen & Salarissen	38.378.623		37.725.906
4.1.1.2 Sociale lasten	5.256.106		5.075.999
4.1.1.3 Pensioenpremies	5.305.567		4.384.812
4.1.2 Overige personele lasten	5.292.063	3.903.007	3.222.632
4.1.2.1 Dotatie personele voorzieningen	341.193		149.745
4.1.2.2 Personeel niet in loondienst	3.131.563		1.590.321
4.1.2.3 Overige	1.819.307		1.482.566
4.1.3 Af: uitkering	-482.134	-309.274	-622.108
PERSENEELSLASTEN	53.750.226	51.506.387	49.783.041

	Realisatie 2017	Realisatie 2016
FTE		
Onderwijzend personeel	530	515
Overige medewerkers	164	158
Management en directie	31	32
Totaal	725	705

Het aantal medewerkers is gemiddeld met 20 fte toegenomen in 2017. Dit heeft vooral te maken met extra inzet op de scholen. Ten behoeve van ziektevervangings en vacaturevervulling is meer "personeel niet in loondienst" ingezet dan begroot.

Toelichting

- De overige personele lasten zijn hoger dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door de extra inzet van uitzendkrachten.
- De uitkeringen betreffen hoofdzakelijk ontvangsten van het UWV voor WAO/WIA-uitkeringen en uitkeringen inzake zwangerschapsverloven.

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
4.2 Afschrijvingen			
4.2.2 Materiële vaste activa	1.584.862	1.704.204	1.439.860
AFSCHRIJVINGEN	1.584.862	1.704.204	1.439.860

4.3 Huisvestingslasten			
4.3.1 Huur	2.979.408	3.103.911	3.153.785
4.3.3 Onderhoud	1.198.944	1.123.080	1.212.453
4.3.4 Energie en water	976.792	1.226.244	1.013.873
4.3.5 Schoonmaakkosten	1.354.285	1.267.978	1.314.561
4.3.6 Heffingen	155.331	188.331	143.273
4.3.7 dotaties onderhoudsvoorziening	554.000	553.923	918.000
4.3.8 Overige	259.118	242.547	217.404
HUISEVESTINGSLASTEN	7.477.878	7.706.014	7.973.349

4.4 Overige lasten			
4.4.1 Administratie en beheerslasten	144.232	123.941	104.538
4.4.1.1 Jaarrekening	84.199	59.660	80.044
4.4.1.2 Andere controle opdrachten	60.113	64.281	24.494
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen	4.799.767	4.968.532	4.760.814
4.4.3 Dotatie overige voorzieningen	60.991	0	12.139
4.4.4 Overige instellingslasten	3.732.892	3.429.846	3.045.410
OVERIGE LASTEN	8.737.882	8.522.319	7.922.902

5 Financiële baten en lasten			
5.1 Rentebaten	- 5.260	- 3.000	- 15.552
5.5 Rentelasten	80.275		8.648
TOTAAL FINANCIËLE BATEN EN LASTEN	75.015	- 3.000	- 6.904

Accountants honoraria

De ten laste van het boekjaar gebrachte kosten van de externe accountant en de accountantsorganisatie en het gehele netwerk waartoe deze accountantsorganisatie behoort, zijn als volgt:

	EY Accountant LLP	Overige EY
2017		
Onderzoek van de jaarrekening	84.199	0
Andere controle opdrachten	60.113	0
Advies op fiscaal terrein	0	0
Andere niet-controle opdrachten	0	0
Totaal KPMG	144.232	0

	KPMG Accountant N.V.	Overige KPMG
2016		
Onderzoek van de jaarrekening	80.044	0
Andere controle opdrachten	24.494	0
Advies op fiscaal terrein	0	0
Andere niet-controle opdrachten	0	0
Totaal EY	104.538	0

Bovenstaande honoraria voor onderzoek van de jaarrekening is gebaseerd op de totale honoraria voor het onderzoek van de jaarrekening ongeacht of de werkzaamheden reeds gedurende het boekjaar zijn verricht.

2.6.3 Segmentatie

De Esprit Scholen verzorgen primair en voortgezet onderwijs. De baten en lasten zijn hieronder gesegmenteerd weergegeven naar deze soorten onderwijs.

	Segmentatie PO	Segmentatie VO	ESPRIT
Baten			
3.1 rijksbijdragen	10.327.763	47.406.680	57.734.443
3.2 Overige overheidsbijdragen en – subsidies	454.824	3.764.882	4.219.706
3.3 College-, cursus-, les-, en examengelden	3.426.083	2.652.090	6.078.173
BATEN	15.297.985	57.110.406	72.408.391
Lasten			
4.1 Personeelslasten	10.202.394	43.547.831	53.750.226
4.2 Afschrijvingen	165.480	1.419.381	1.584.862
4.3 Huisvestingslasten	1.182.637	6.295.241	7.477.878
4.4 Overige lasten	1.440.463	7.297.419	8.737.882
LASTEN	12.990.974	58.559.873	71.550.847
Financiële baten en lasten	331	74.684	75.015
Saldo baten en lasten	2.306.679	- 1.524.151	782.528

WNT-verantwoording 2017 ONDERWIJSSTICHTING ESPRIT

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op Onderwijsstichting Esprit (Esprit). Het voor Esprit toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2017 € 153.000. Dit is het bezoldigingsmaximum dat behoort bij klasse E. Deze klasse is bepaald o.b.v. 14 complexiteitspunten; 6 naar aanleiding van het gemiddeld aantal baten, 3 op basis van het aantal leerlingen en 5 op basis van het aantal onderwijssoorten.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling.

bedragen x € 1/ Naam	R.T. Kervezee	P. Henry
Functiegegevens	Voorzitter CvB	Lid CvB
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Deeltijdfactor in fte	1,0	1,0
Gewezen topfunctionaris?	Nee	Nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 145.198	€ 126.832
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 18.059	€ 17.333
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 163.257</i>	<i>€ 144.165</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 153.000	€ 153.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	€ 163.257	€ 144.165
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	Gebruik van overgangsrecht. Afbouw < 1 januari 2020	N.v.t.
Gegevens 2016		
Aanvang en einde functievervulling in 2016	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Deeltijdfactor 2016 in fte	1,0	1,0
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 149.984	€ 123.985
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 15.316	€ 14.633
Totale bezoldiging 2016	€ 165.300	€ 138.618

Toelichting overschrijding:

De bezoldiging van de voorzitter van het college van bestuur vloeit voort uit overeengekomen afspraken daterend van voor in werking treding van de Regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren d.d. 1 januari 2016. Het overgangsrecht is ingegaan op 1 januari 2016.

De reeds overeengekomen bezoldiging mag maximaal 4 jaar in stand blijven en dient daarna in maximaal 3 jaar afgebouwd te worden tot het van toepassing zijnde bezoldigingsmaximum.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

bedragen x € 1 excl. BTW	S. Lutchman	MF van den Berg	JS Duttenhofer
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	€ 15.875	€ 10.500	€ 9.750
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 22.950	€ 15.300	€ 15.300
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Totale bezoldiging	€ 15.875	€ 10.500	€ 9.750
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2016			
Aanvang en einde functievervulling in 2016	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 15.875	€ 10.500	€ 9.750
Beloningen betaalbaar op termijn			
Totale bezoldiging 2016	€ 15.875	€ 10.500	€ 9.750

bedragen x € 1 excl. BTW	F. Roozen	RWJ Rijk	M van der Meer	E. Soerjatin
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Bezoldiging				
Bezoldiging	€ 10.500	€ 9.750	€ 9.750	€ 9.750
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 15.300	€ 15.300	€ 15.300	€ 15.300
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Totale bezoldiging	€ 10.500	€ 9.750	€ 9.750	€ 9.750
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	n.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2016				
Aanvang en einde functievervulling in 2016	01/01 – 31/12	01/12 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 10.500	€ 813	€ 9.750	€ 9.750
Beloningen betaalbaar op termijn				
Totale bezoldiging 2016	€ 10.500	€ 813	€ 9.750	€ 9.750

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2017 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

E Overzicht verbonden partijen

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen 31-12-2017	Resultaat 2017	Art2: 403 BW Ja/Nee	Deelname %	Consolidatie Ja/Nee
Stichting leermiddelen en activiteiten Berlage Lyceum	Stichting	Amsterdam	4	Nvt	Nvt	N	0%	N
Stichting Mr. dr. Spaanderfonds voor behoud van cultuurhistorische zaken met betrekking tot de gebouwen van het Berlage Lyceum	Stichting	Amsterdam	4	Nvt	Nvt	N	0%	N
Stichting Montessori Basisschool de Westelijke Eilanden	Stichting	Amsterdam	4	Nvt	Nvt	N	0%	N
Watergraafsmeerse Schoolvereniging	Vereniging	Amsterdam	4	Nvt	Nvt	N	0%	N
Stichting Boeken en leermiddelenfonds Esprit Scholengroep Marcanti	Stichting	Amsterdam	4	Nvt	Nvt	N	0%	N
Stichting vrienden van het Cartesius Lyceum	Stichting	Amsterdam	4	Nvt	Nvt	N	0%	N
Vereniging van Eigenaars de Bickershoek	Vereniging	Amsterdam	4	Nvt	Nvt	N	49%	N
Stichting Kind & Muziek Landsmeer	Stichting	Amsterdam	4	Nvt	Nvt	N	0%	N

G1 subsidies zonder verrekeningsclausule

Omschrijving	Toewijzing			Ontvangen t/m verslagjaar €	Prestatie afgerond ja/nee?
	Kenmerk	Datum	Bedrag €		
LERARENBEURS LP06	776750 = 804AO-54856	20-09-2016	€ 39.471	€ 39.471	Ja
LERARENBEURS LV06	769440 + 844494	15-04-2016	€ 124.123	€ 124.123	Ja
REC ZOMERSCHOL ZV05	702167 = 61500-120375	20-05-2015	€ 101.400	€ 101.400	Ja
REC ZOMERSCHOL ZV06	LENZO16105	08-04-2016	€ 165.100	€ 165.100	Ja
SAMENWLERO&SCHO VL05	592831 = 804AO-46047	18-12-2013	€ 97.500	€ 97.500	Ja
SAMENWLERO&SCHO VL06	592893 = 804AO-46105	18-12-2013	€ 97.500	€ 97.500	Ja
REC ZOMERSCHOL ZV07	LENZO17183	09-05-2017	€ 169.500	€ 169.500	Ja
LERARENBEURS	853545	20-09-2017	€ 33.860	€ 33.860	Nee
LERARENBEURS	853458	20-09-2017	€ 99.607	€ 99.607	Nee

G2A subsidies met verrekeningsclausule, aflopend per ultimo verslagjaar

NVT

G2B subsidies met verrekeningsclausule, doorlopend tot in een volgens kalenderjaar

NVT

3 Overige gegevens

3.1 Controleverklaring

De controleverklaring is opgenomen op de volgende bladzijden.

3.2 statutaire verdeling resultaat

In de statuten van onderwijsstichting Esprit zijn geen specifieke bepalingen opgenomen omtrent de resultaatbestemming.

3.3 Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum te vermelden.

Amsterdam, 15 juni 2018

College van Bestuur

Raad van Toezicht

R.T. Kervezee
Voorzitter College van Bestuur

S.S. Lutchman
Voorzitter Raad van Toezicht

P.J.A. Henry
Lid van het College van Bestuur

M. F. van den Berg

J. S. Duttenhofer

M. van der Meer

R.W.J. Rijk

F. A. Roozen

E. M. Soerjatin